

Kartläggning av elinstallatörer och yrkesmän

13EV3761

ELSÄKERHETSVERKET

Författare: Per Höjevik

Förord

Regeringen har beslutat att tillsätta en särskild utredare för en översyn av regelverken om elsäkerhet och installationsbehörighet. Tillsynsmyndighet för personer med denna typ av behörighet är Elsäkerhetsverket. Elsäkerhetsverket för ett register över alla elinstallatörer. Detta register innehåller personuppgifter, behörighetstyp samt behörighetens giltighetstid. Däremot finns ingen information om personerna är verksamma som elinstallatörer, inom vilket företag eller bransch de i så fall verkar eller om de har överinseende över yrkesmän. Registret över elinstallatörer omfattar idag ca 40 000 personer. Antalet verksamma yrkesmän finns idag inte registrerat eller kartlagt.

För att bistå översynen av regelverket har Elsäkerhetsverket åtagit sig att göra en översiktlig kartläggning av elinstallatörerna och av personer som yrkesmässigt arbetar med elinstallationer (yrkesmän).

Med denna rapport kan Elsäkerhetsverket redovisa ett utförligt kunskapsunderlag om personer som arbetar med elinstallationer. Även om en del antaganden och skattningar gjorts under arbetets gång framträder bilden av verksamheten tydligare än tidigare. Vår förhoppning är att kartläggningen ska bli en god grund för fortsatta diskussioner och överlägganden. Vi vill speciellt tacka SCB för ett värdefullt samarbete.

Sammanfattning

Vi har idag ett behörighetssystem som har sina rötter i 1920-talet. Föreskriftsförändringarna sedan dess har speglat den tekniska utvecklingen, men kanske inte den omvärldsförändring som skett.

I Elsäkerhetsverkets behörighetsregister fanns den 25 november 2013 totalt 41 458 elinstallatörer registrerade. 40 861 av dessa var registrerade med riktiga personnummer. Övriga var utländska medborgare och registrerade på tagna nummer ur endera ”1999” eller ”99” nummer serien. Av de registrerade elinstallatörerna var enbart 0,38 procent kvinnor.

Registret omfattar förutom personnummer, namn, behörighetstyp och bokföringsadress. Förändringar av bokföringsadress uppdateras automatiskt om man är registrerad med ett korrekt personnummer. Om en elinstallatör som fått sin behörighet beviljad som utländsk medborgare söker och får svensk medborgarskap så finns ingen mekanism för att uppdatera dennes ”99” nummer till ett riktigt personnummer. All kontakt med denne elinstallatör riskeras därför att tappas.

Av de 40 861 elinstallatörerna var enligt SCB 32 906 aktiva på arbetsmarknaden. Baserat på branschtillhörighet uppskattades att ca 25 000 av dessa arbetade aktivt som elinstallatörer. Ett stort antal av personerna med behörighet arbetade i branscher som normalt inte kräver behörighet. Enligt vår uppfattning tyder detta på att behörighetsbeviset blivit något av ett kompetens- och kvalitetsbevis för vissa områden utanför dess verkliga giltighetsområde.

Fördelningen av elinstallatörerna bland marknadens branscher stämmer väl med den bild man sedan tidigare har på Elsäkerhetsverket, gällande de större branscherna. Intressantare är att få belägg för den stora mängd av branscher med anställda elinstallatörer som kartläggningen uppvisar. Vi tycker oss också kunna säga att behörighetstyper i dagens behörighetssystem i stort rimmar väl med marknadens behov av elinstallatörer. Det finns ett undantag och det är marknadens behov av elinstallatörer med BB2-behörighet. Inom fastighetsbolag och installationsbolag för ventilation, luftvärmepumpar och vitvaror är många med BB2-behörighet anställda. BB2-behörigheten kan man sedan 1 januari 2011 inte längre ansöka om. Begära att alla inom nämnda branscher med BB2-behörighet ska läsa in en BB1-behörighet är kanske väl tufft. Här kan förändringar vara av behov. Tabell 11 ger en bra bild av hur fördelningen av elinstallatörerna ser ut.

Det finns idag inget säkert sätt att identifiera yrkesmännen, inga register, specifika yrkeskoder eller något annat som medför en enkel identifiering. Mycket tid av kartläggningen har lagts på att finna yrkesmännen, men trots detta kan vi bara uppskatta antalet till ca 55 000 yrkesmän. Detta är i sin tur ett klart fynd som poängterar en brist som dagens behörighetssystem har. I dag kan vi bara ha en uppskattning av hur många som dagligen arbetar i vårt elnät. Ett elnät som står inför stora förändringar med tanke på de nya tekniska krav som småskalig produktion, smarta elnät med mera, ställer.

För att bemöta problemet med yrkesmän som inte kan identifieras har vissa branschorganisationer agerat på egen hand. På företag som är medlem i arbetsgivarorganisationen Elektriska Installatörsorganisationen (EIO) ska enligt kollektivavtal mellan EIO och LO-förbundet Svenska Elektrikerförbundet (SEF) de yrkesmän som anställs i företaget ha ett s.k. ECY-certifikat. ECY är förkortning för Elbranschens Centrala Yrkesnämnd som är ett samarbetsorgan för EIO och SEF. Genom detta certifieringssystem har EIO och SEF själva således byggt upp ett kvalitetssystem för sina installatörer och yrkesmän.

Innehåll

1	Inledning	7
1.1	Bakgrund	7
1.2	Historik	8
1.3	Behörighetssystemet	8
1.4	Allmän behörighet	9
1.4.1	AB	9
1.4.2	ABL	9
1.4.3	ABH	9
1.5	Begränsad behörighet	9
1.5.1	BB1	9
1.5.2	BB2	10
1.5.3	BB3	10
1.6	Äldre övergångsbehörigheter	10
2	Behöriga	11
2.1	Elinstallationsarbete i praktiken	11
2.2	Elinstallatörens olika skepnader	11
2.3	Behörighetsregistret	12
2.4	Sökning av yrkesaktiva elinstallatörer	14
2.5	Branschindelning av elinstallatörer	14
2.6	Allmän behörighet AB	14
2.7	Allmän behörighet ABX och ABH	15
2.8	Allmän behörighet ABL	15
2.9	Begränsad behörighet BB1	16
2.10	Begränsad behörighet BB2	16
2.11	Begränsad behörighet BB3	17
2.12	Begränsad behörighet BBX	17
2.13	Elinstallatörernas fördelning över landet	18
2.14	Företagsstorlek.	19
2.15	Iakttagelser gällande elinstallatören.	19
3	Yrkesmän	20
3.1	Yrkesmän per SNI bransch	21
3.2	Yrkesmän och elinstallatörer per verksamhetsområde	21
4	Behörighetsansökningar, 2009-2013	23
4.1	Ansökningar	23
4.2	Avslagna ansökningar	23
4.2.1	Avslagsorsaker	24
	Referenser	25
	Bilaga 1: Dagens regelverk	26
	Direktiv 2005/36/EG om erkännande av yrkeskvalifikationer	28
	Bilaga 2: Elsäkerhetsverkets behörighetsregister.	30

Behörighetsregistret	30
Bilaga 3: Statistik över behöriga.	32
Insamling av statistik från SCB.....	32
Branschindelning av Elinstallatörer	32
Allmän behörighet AB	33
Undergrupperna till de största huvudgrupperna	34
Allmän behörighet ABX och ABH	35
Allmän behörighet ABL.....	36
Undergrupperna till de största huvudgrupperna	37
Begränsad behörighet BB1.....	38
Undergrupperna till de största huvudgrupperna	39
Begränsad behörighet BB2.....	40
Undergrupperna till de största huvudgrupperna	41
Begränsad behörighet BB3.....	42
Undergrupperna till de största huvudgrupperna	42
Begränsad behörighet BBX.....	43
Undergrupperna till de största huvudgrupperna	44
Elinstallatörernas fördelning i landet.	45
Företagsstorlek.	46
Vanligast förekommande yrkeskoder.....	47
Bilaga 4: Statistik Yrkesmannen	48
Yrkesmän per bransch.....	49
De fyra största branschgrupperna.....	50
Bilaga 5: Statistik behörighetsansökningar	52
Övergripande statistik	53
Behörighetsansökningar	53
Typ av ansökan.....	53
Statistik med utgångspunkt i de olika behörighetstyperna	54
Ny behörighet	54
Ändrad behörighet.....	56
Förlängning av behörighet.....	57
Detaljerat om behörighetsansökningarna	58
Ålder, kön och övergripande statistik gällande avslagsorsaker.....	58
Avslagsorsaker utifrån de olika behörighetstyperna	59

1 Inledning

1.1 Bakgrund

Dagens behörighetssystem för elinstallatörer har sina rötter i 1920-talet då elektrifieringen av Sverige hade tagit fart. Bestämmelserna har ändrats ett antal gånger, men principerna är i stort desamma nu som då. Omvärlden har förändrats i en snabbare takt – den tekniska utvecklingen och Sveriges medlemskap i EU är de två viktigaste faktorerna. Regeringen har därför tillsatt en särskild utredare för en översyn av regelverket om elsäkerhet och installationsbehörighet.

Enligt elinstallatörsförordningen (1990:806) är en elinstallatör en person som meddelats behörighet av Elsäkerhetsverket. Det är endast elinstallatörer och yrkesmän under överinseende av en elinstallatör som får utföra elinstallationsarbeten. Branschorganisationernas statistik, antalet personer som går genom gymnasieskolornas yrkesmannautbildningar och tidigare undersökningar tyder på att antalet yrkesmän klart överstiger antalet elinstallatörer. Merparten av elinstallationsarbetet utförs i dag av yrkesmän och inte av elinstallatörer.

Det ställs idag inte några reglerade formella krav på yrkesmän vilket innebär att de har svårt att få sina kvalifikationer erkända enligt det s.k. yrkeskvalifikationsdirektivet när de vill arbeta i ett annat EU/EES-land än Sverige. Dagens ordning brister även i transparens dvs. det är huvudsakligen initierade inom branschen som vet hur systemet är uppbyggt. Konsumentaspekten som är viktig i en säkerhetslagstiftning har inte beaktats. Det är inte lätt att för en enskild konsument förstå vad de olika behörigheterna eller begreppet yrkesman innebär.

Tillsynsmyndighet för personer med denna typ av behörighet är Elsäkerhetsverket. För att bistå utredningen har Elsäkerhetsverket fått i uppgift att ta fram en kartläggning över elinstallatören och av de yrkesmän som elinstallatören har överinseende över. Elsäkerhetsverket ska också beskriva och med ungefärliga volymer kvantifiera de företag och verksamheter inom vilket yrkesmässigt elinstallationsarbete utförs. Översiktlig statistik över ansökningar om behörighet för de senaste fem åren ska också presenteras i rapporten.

1.2 Historik

När elektrifieringen av Sverige tagit fart i början av 1900-talet uppstod så småningom behov av att säkerställa tillräcklig kompetens hos dem som utförde elinstallationer. År 1919 kom de första statliga bestämmelserna med krav på behörighet för dem som skulle utföra elinstallationer. Därefter har nya författningar i ämnet kommit 1939, 1975 och 1990. Den tekniska utvecklingen och utvecklingen på utbildningsområdet har successivt beaktats i dessa förordningar och kungörelser liksom i de myndighetsföreskrifter som beslutats med stöd av förordningarna/kungörelserna. Även om förändringar har skett mellan de olika författningarna, är de lika i sina grunddrag.

Den verklighet som regleras är emellertid en helt annan i dag än för 100 år sedan. Sveriges medlemskap i EU och den fria rörligheten på marknaden påverkar i hög grad elinstallationsbranschen och de som arbetar med elinstallationer. Härtill kommer den tekniska utvecklingen av materiel och internationell standardisering.

1.3 Behörighetssystemet

För närvarande finns åtta olika behörighetstyper registrerade i det behörighetsregister som förs av Elsäkerhetsverket. Två behörighetstyper är under avveckling, dvs. kan inte ansökas längre och två av typerna är specialvarianter. För att få en behörighet ställs två krav, ett utbildningskrav samt ett krav på praktik.

Båda kraven måste uppfyllas för att en behörighet ska beviljas. Utbildnings- och praktikkrav för respektive behörighet finns i föreskrifterna som gällde vid ansökningstillfället.

Det finns för närvarande tre typer av allmän behörighet och tre typer av begränsad behörighet i Sverige. Det finns dessutom två äldre övergångstyper av behörighet kvar i registren.

Allmän behörighet:

- AB
- ABL
- ABH (Efter den 1 januari 2011 kan ingen längre ansöka om denna behörighet).

Begränsad behörighet:

- BB1
- BB2 (Efter den 1 januari 2011 kan ingen längre ansöka om denna behörighet).
- BB3

Äldre övergångsbehörigheter:

- ABX
- BBX

1.4 Allmän behörighet

1.4.1 AB

Denna behörighet gäller för alla elinstallationsarbeten.

1.4.2 ABL

Gäller för alla elinstallationsarbeten på anläggning för nominell spänning upp till och med 1 000 volt växelspanning eller 1 500 volt likspänning, i dagligt tal lågspänning.

1.4.3 ABH

Gäller för alla elinstallationsarbeten på anläggningar för nominell spänning över 1000 volt växelspanning eller 1 500 volt likspänning, i dagligt tal högspänning.

Från och med den 1 januari 2011 beviljas inga nya behörigheter av typen allmän behörighet ABH.

1.5 Begränsad behörighet

1.5.1 BB1

Denna behörighet gäller enbart för följande elinstallationsarbete på lågspänningsanläggningar:

- uppsättning och flyttning i befintlig gruppledning av ljusarmaturer, elkopplare och uttag med tillhörande kablar.
- fast anslutning och losskoppling av anordning med tillhörande don samt förläggning och anslutning av kablar som tillhör donen.

1.5.2 BB2

Denna behörighet gäller för vissa elinstallationsarbeten på lågspänningsanläggningar:

- fast anslutning och losskoppling av maskin, apparat, bruksföremål eller annan anordning med tillhörande styr-, regler-, säkerhets- och indikeringsdon samt förläggning och anslutning av kablar tillhörande donen.

Inga nya behörigheter av typen BB2 beviljas

Från och med den 1 januari 2011 beviljas inga nya behörigheter av typen begränsad behörighet BB2.

1.5.3 BB3

Begränsad behörighet BB3 är en specialbehörighet och gäller för vissa slags arbeten efter bedömning av Elsäkerhetsverket i varje enskilt fall.

Begränsad behörighet BB3, historiskt kallad ”*särskild behörighet*”, finns i cirka 50 olika varianter med olika lydelse. Yrkeslivet har under åren ställt krav på att deras yrkesmän ska kunna utföra mindre omfattande elinstallationer vilket har lett till att specifika behörighetstyper tagits fram. Ett exempel på sådan lydelse kan vara följande:

Behörigheten avser vissa elinstallationsarbeten i samband med jordkabelarbeten och omfattar förläggning av jordkabel i mark samt uppsättning av kabelskåp och stolpar med tillhörande jordtag.

1.6 Äldre övergångsbehörigheter

Vi hade i Sverige tidigare ett behörighetssystem baserat på behörighetskungörelsen från 1939. Detta system hade behörighetsklasserna A, B och C samt ett antal specialbehörigheter. I och med elinstallationsförordningen 1975:967 samt SIND-FS 1976:2 gjordes detta om till det system vi med vissa förändringar lever med än idag. I detta arbete passade vissa behörigheter inte riktigt in. Av den orsaken skapades övergångsbehörigheterna ABX och BBX. Dessa behörigheter utfärdas idag enbart vid förlängning om man inte vid detta tillfälle kan komplettera och lyfta dem till annan allmän behörighet eller begränsad behörighet.

Exempelvis är BBX del av den gamla ”C-behörigheten” som konverterats till en begränsad behörighet. På grund av hur C-behörigheten var utformad kunde denna behörighet i vissa fall övergå till en BB1 behörighet men i övrigt fick C varianter fick det gå över till en BBX. Begränsad behörighet BBX kan ha flera olika lydelse.

2 Behöriga

Elsäkerhetsverket för ett register över alla elinstallatörer. Detta register innehåller personuppgifter, behörighetstyp samt behörighetens giltighetstid. Däremot finns ingen information om personerna är verksamma som elinstallatörer, inom vilket företag eller bransch de i så fall verkar eller om de har överinseende över några yrkesmän.

2.1 Elinstallationsarbete i praktiken

Elinstallationsbranschen är inte homogen. Här finns bl.a. en- och fåmansföretag, större installationsföretag med både elinstallatörer och yrkesmän samt industrier och elnätsföretag med en eller flera anställda elinstallatörer och yrkesmän. Skillnaderna mellan olika kategorier är betydande. Under senare år har bemaningsföretagen också börjat tillhandahålla elinstallatörer och yrkesmän. Vissa yrkesmän är personer som nyligen avslutat sin teoretiska utbildning och nu förvärvar den praktik som är nödvändig för att själv meddelas en behörighet. Andra arbetar ett helt yrkesliv som yrkesman.

Om man bortser från en- och fåmansföretagen, är verksamheten ofta så organiserad att en elinstallatör, oavsett behörighetsnivå, har överinseende över ett antal yrkesmän. Det förekommer att en och samma elinstallatör formellt har överinseende över upp till flera hundra yrkesmän som kan vara utspridda över landet. Yrkesmännen kan ha olika uppgifter i ett större företag, t.ex. installationsarbete eller arbetsledning och kontroll av utfört arbete. Elinstallatören har enligt elinstallatörsförordningen ansvar för att yrkesmännen har de kunskaper och färdigheter som krävs och för att anläggningen, på vilket arbete utförts, kontrolleras innan den tas i bruk. På en arbetsplats kan det finnas flera personer med samma eller olika elinstallationsbehörigheter.

2.2 Elinstallatörens olika skepnader

Vissa elinstallatörer arbetar således praktiskt med installationer och har ansvaret för att det arbete de utfört följer gällande föreskrifter. Andra elinstallatörer kontrollerar yrkesmäns kompetens, har överinseende över deras arbete och ser till att anläggning, på vilket arbete utförts, kontrolleras (elinstallatören behöver således inte själv utföra kontrollen). I själva verket överläts genomförandet av kontrollen. För tydlighetens skull ska förtydligas att själva ansvaret inte kan delegeras, dvs. även om yrkesmannen utför kontrollen ligger ansvaret kvar hos elinstallatören. EIO

och SEF har i *kollektivavtal* bestämt en ordning för delegation av arbetsuppgiften. Andra återigen har visserligen den formella behörigheten, men arbetar under samma arbetsförhållanden som en yrkesman. Överinseendet är skilt från arbetsledningsrätten och även arbetsmiljörätten. Detta faktum utesluter inte att elinstallatören också kan vara en arbetsledare och som i den rollen kan se till att medarbetare med tillräcklig kompetens rekryteras.

Elinstallatören förekommer således i flera skepnader, som exempel kan nämnas:

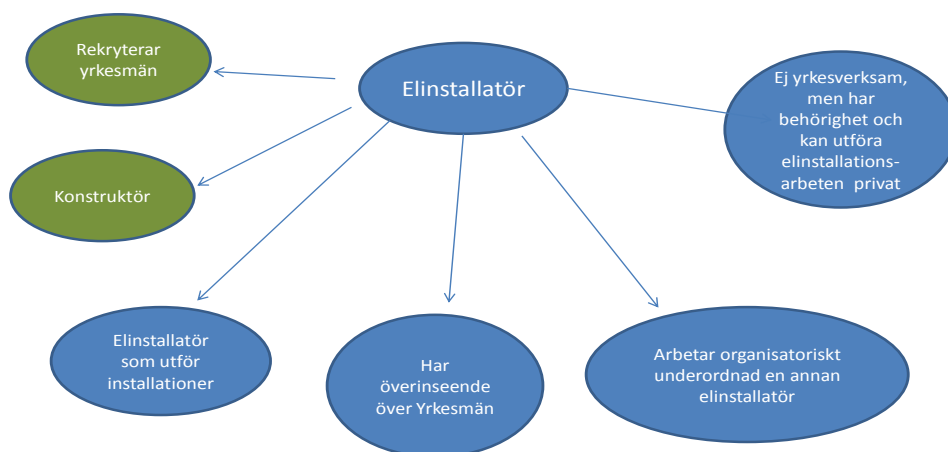

Bild 1: Exempel på olika roller för Elinstallatören, gröna roller innebär roll som inte kräver behörighet.

2.3 Behörighetsregistret

Elsäkerhetsverket hade den 15 november 2013 totalt 41 458 personer registrerade i sitt behörighetsregister. Detta täcker alla typer av behörighet. Alla elinstallatörer är registrerade med personnummer och bokföringsadress. Undantag från detta finns för utländska elinstallatörer som söker behörighet för att kunna jobba i Sverige. Utländska elinstallatörer får i stället för personnummer ett nummer ur ”1999” eller ”99” nummerserien. Fortsatt i denna rapportens statistik räknas personer med ”1999” och ”99” personnummer bort, kvar är då 40 861 personer. Av dessa är 0,38 procent kvinnor. Mer detaljer återfinns i bilaga 2.

Vitalt för behörighetsregistret är att elinstallatörens personnummer är korrekt vid ansökan, då det inte finns rutiner för att uppdatera detta. Om exempelvis en ny svensk medborgare söker behörighet innan han/hon hunnit få svenskt personnummer så uppdateras det aldrig i registret. Följden av detta kan vara att vi tappar kontakten med elinstallatören och att möjligheten att kontrollera personens behörighet försvåras.

Behörighetstyp	Kvarstående antal elinstallatörer för statistik
AB	11 118
ABL	15 578
ABH	6
ABX	79
BB1	4 822
BB2	7 613
BB3	1 111
BBX	534
Total summa	40 861

Tabell 1: Antalet registrerade i behörighetsregistret vid rapporttillfället.

Dagens behörighet är inte kopplad till vad den behörige arbetar med utan är ett personligt behörighetsbevis. Man kan således inte ur behörighetsregistret avgöra hur många av elinstallatörerna som är yrkesverksamma. För mer detaljerad information ur behörighetsregistret se bilaga 2.

2.4 Sökning av yrkesaktiva elinstallatörer.

I det register som Elsäkerhetsverket för, framgår inte vilka elinstallatörer som idag är aktiva och/eller idag har överinseende över yrkesmän. Det framgår inte heller vilka företag, branscher eller vart i landet man arbetar. Det framgår inte ens om man är sysselsatt på arbetsmarknaden eller inte.

För att skapa oss en uppfattning av antalet elinstallatörer har vi i samarbete med Statistiska Centralbyrån (SCB) tagit fram lite mer statistik. Mer detaljerad information om denna statistik återfinns i bilaga 3.

Generellt så är elinstallatörerna spridda över många branscher. I vissa branscher är det uppenbart att elinstallatören inte kan vara yrkesaktiv som elinstallatör, men i de flesta är det en avvägningsfråga utifrån vilken arbetsuppgift man har. Vi kan idag inte få fram detta eftersom Elsäkerhetsverket inte är en statistikansvarig myndighet. Det innebär att de numerärer vi anger är baserad på antalet elinstallatörer som jobbar i branscher där det är troligt att de är yrkesaktiva. För djupare analys av hur urvalet är gjort se bilaga 3.

2.5 Branschindelning av elinstallatörer

Vi har valt att presentera fördelningen av elinstallatörer per SNI-branschkod (Svensk Näringsgrensindex (SNI2007)). Vi presenterar en uppdelning per behörighetstyp. Statistiken för behörighetstyperna ABH och ABX är sammanlagda då det är få elinstallatörer med dessa behörigheter. Med så få personer i statistiken drar vi inte några djupare slutsatser i vår kartläggning utifrån statistiken över elinstallatörerna med ABH och ABX behörighet. Presentationsupplägget för ABH och ABX skiljer sig av den anledningen från de övriga behörighetstyperna.

2.6 Allmän behörighet AB

Totalt finner vi med stöd av uppgifter från SCB att 8 377 personer med AB-behörighet är sysselsatta i dag. Vår uppskattning utifrån branschindelning är att ca 7 000 av dessa kan vara yrkesaktiva som elinstallatörer. Spridningen över branscherna är stor. Behovet av elinstallatörer finns i fler än de traditionella elbranscherna. Det är en spridning från ”små” branscher som idrottsanläggningar, teatrar, TV och gruvor till större branscher, de största branscherna är enligt tabell 2 nedan. För detaljer se bilaga 3.

SNI kod	Bransch	Antal behöriga
43210	Elinstallationsfirmor	1 694
35130	Distribution av elektricitet	924
35110	Elverk	694
71123	Tekniska konsultbyråer inom elteknik	371
35300	Värmeverk m.m.	203

Tabell 2: Största branscherna för AB.

2.7 Allmän behörighet ABX och ABH

Totalt finner vi med stöd av uppgifter från SCB att 25 personer med ABX- eller ABH- behörighet är sysselsatta i dag. Vår uppskattning är att ca 20 av dessa är yrkesaktiva som elinstallatörer. Fördelningen per bransch ser ut enligt tabell 3 nedan.

SNI kod	Bransch	Antal behöriga
43290	Andra bygginstallationsfirmor	9
43210	Elinstallationsfirmor	5
33120	Reparationsverkstäder för maskiner	2

Tabell 3: Största branscherna för ABH och ABX.

2.8 Allmän behörighet ABL

Totalt finner vi med stöd av uppgifter från SCB att 13 138 personer med ABL- behörighet är sysselsatta i dag. Baserat på dessa individers branschtillhörighet uppskattas att ca 10 000 av dessa kan vara yrkesaktiva som elinstallatörer. Fördelningen över branscherna är även här stor men de största branscherna är enligt tabell 4 nedan. För detaljer se bilaga 3.

SNI kod	Bransch	Antal behöriga
43210	Elinstallationsfirmor	5 689
71123	Tekniska konsultbyråer inom elteknik	479
71122	Tekniska konsultbyråer inom industriteknik	282
43221	Rörfirmor	231
68201	Fastighetsbolag, bostäder	165
68203	Fastighetsbolag, andra lokaler	164

Tabell 4: Största branscherna för ABL.

2.9 Begränsad behörighet BB1

Totalt finner vi med stöd av uppgifter från SCB att 3 988 personer med BB1-behörighet är sysselsatta i dag. Baserat på dessa individers branschtillhörighet uppskattas att ca 3 000 av dessa kan vara yrkesaktiva som elinstallatörer. De största branscherna för BB1 ser ut enligt tabell 5 nedan. Vi kan även här notera en stor spridning över branscherna, se bilaga 3.

SNI kod	Bransch	Antal behöriga
43210	Elinstallationsfirmor	641
68201	Fastighetsbolag, bostäder	149
43222	Ventilationsfirmor	128
68203	Fastighetsbolag, andra lokaler	127
68320	Fastighetsförvaltare på uppdrag	98
43221	Rörfirmor	93
43290	Andra bygginstallationsfirmor	59

Tabell 5: Största branscherna för BB1.

2.10 Begränsad behörighet BB2

Totalt finner vi med stöd av uppgifter från SCB att 6 142 personer med BB2-behörighet är sysselsatta i dag. Baserat på dessa personers branschtillhörighet uppskattas att ca 4 000 av dessa kan vara yrkesaktiva som elinstallatörer. Fördelningen av BB2 elinstallatörer är bred över branscherna, de största presenteras i tabell 6 nedan. För ytterligare detaljer se bilaga 3.

SNI kod	Bransch	Antal behöriga
68201	Fastighetsbolag, bostäder	435
43210	Elinstallationsfirmor	330
43222	Ventilationsfirmor	325
43221	Rörfirmor	290
68203	Fastighetsbolag, andra lokaler	235
68320	Fastighetsförvaltare på uppdrag	187
43223	Kyl- och frysinstallationsfirmor	183
71124	Tekniska konsultbyråer inom energi-, miljö- och VVS-teknik	110

Tabell 6: Största branscherna för BB2.

2.11 Begränsad behörighet BB3

Totalt finner vi med stöd av uppgifter från SCB att 861 personer med BB3 behörighet är sysselsatta i dag. Baserat på dessa personers branschtillhörighet uppskattas att ca 600 av dessa kan vara yrkesaktiva som elinstallatörer. BB3 elinstallatörer är inte lika spridda mellan olika branscher utan förekommer främst hos anläggningsentreprenörer. De vanligaste branscherna presenteras i tabell 7 nedan.

SNI kod	Bransch	Antal behöriga
43120	Firmor för mark- och grundarbeten	193
84221	Militära försvaret	95
43991	Uthyrningsfirmor för bygg- och anläggningsmaskiner med förare	38
42220	Anläggningsentreprenörer för allmännyttiga projekt inom el och telekommunikation	30
43210	Elinstallationsfirmor	21
42110	Anläggningsentreprenörer för vägar och motorvägar	20
43221	Rörfirmor	9
43999	Diverse övriga specialiserade bygg- och anläggningsentreprenörer	8

Tabell 7: Största branscherna för BB3.

2.12 Begränsad behörighet BBX

Totalt finner vi med stöd av uppgifter från SCB att 375 personer med BBX behörighet är sysselsatta i dag. Baserat på dessa individers branschtillhörighet uppskattas att ca 200 av dessa är yrkesaktiva som elinstallatörer. De största branscherna för denna behörighet ser ut enligt tabell 8 nedan.

SNI kod	Bransch	Antal behöriga
43221	Rörfirmor	36
68201	Fastighetsbolag, bostäder	34
43210	Elinstallationsfirmor	20
43223	Kyl- och frysinstallationsfirmor	11
35110	Elverk	11
43290	Andra bygginstallationsfirmor	11

Tabell 8: Största branscherna för BBX.

2.13 Elinstallatörernas fördelning över landet.

Utifrån de förutsättningar som beskrivs under kapitel 2.4 och 2.5 för urval av sysselsatta har vi plockat fram hur många elinstallatörer som arbetar per län. Observera att vi här inte har kunnat urskilja de som vi tror är yrkesaktiva som elinstallatörer eller inte. Denna tabell säger enbart i vilket län företaget, där elinstallatören är anställd, finns.

Kod	Län	AB	ABX+ABH	ABL	BB1	BB2	BB3	BBX
01	Stockholms län	1 031	6	2 809	697	1 092	124	74
03	Uppsala län	215	0	391	108	188	30	15
04	Södermanlands län	248	2	327	98	108	7	5
05	Östergötlands län	368	2	601	173	360	43	12
06	Jönköpings län	258	2	496	180	193	42	12
07	Kronobergs län	130	2	235	111	249	37	10
08	Kalmar län	190	0	341	135	212	24	13
09	Gotlands län	58	0	111	27	91	2	5
10	Blekinge län	125	0	220	60	105	34	13
12	Skåne län	974	1	1 496	464	738	104	38
13	Hallands län	276	0	511	125	179	42	3
14	Västra Götalands län	1 230	4	2 373	700	1 030	136	61
17	Värmlands län	368	0	359	143	180	21	13
18	Örebro län	296	0	347	118	179	22	9
19	Västmanlands län	369	0	310	116	187	17	9
20	Dalarnas län	488	0	404	137	171	17	7
21	Gävleborgs län	376	0	401	125	235	25	18
22	Västernorrlands län	421	3	409	117	143	25	14
23	Jämtlands län	137	0	233	55	87	41	9
24	Västerbottens län	340	0	372	110	183	17	17
25	Norrbottens län	458	3	347	145	212	48	18

Tabell 9: Fördelning av elinstallatörer per län.

2.14 Företagsstorlek.

Många av elinstallatörerna arbetar på småföretag, men långt ifrån alla.

Kod	Storlek	AB	ABX+ABH	ABL	BB1	BB2	BB3	BBX	Totalt
0	Uppgift saknas	43	0	59	10	31	5	2	150
01	0 anställda	858	6	1 754	302	454	142	52	3 568
02	1-4 anställda	801	3	2 413	360	596	157	54	4 384
03	5-9 anställda	369	1	1 108	276	439	66	25	2 284
04	10-19 anställda	427	2	1 121	284	434	54	27	2 349
05	20-49 anställda	700	1	1 115	402	681	80	45	3 024
06	50-99 anställda	516	2	667	322	544	30	35	2 116
07	100-199 anställda	475	3	504	272	435	13	21	1 723
08	200-499 anställda	864	2	830	393	515	36	32	2 672
09	500-999 anställda	992	3	938	374	344	32	25	2 708
10	1000-1499 anställda	622	2	570	189	270	29	3	1 685
11	1500-1999 anställda	255	0	423	145	184	36	13	1 056
12	2000-2999 anställda	511	0	268	150	221	24	13	1 187
13	3000-3999 anställda	188	0	192	74	110	9	2	575
14	4000-4999 anställda	242	0	495	150	288	3	12	1 190
15	5000-9999 anställda	383	0	402	161	345	31	8	1 330
16	10000- anställda	131	0	279	124	251	114	6	905

Tabell 10: Fördelningen av elinstallatörer per företagsstorlek.

2.15 lakttagelser gällande elinstallatören.

Det är svårt att bestämma antalet yrkesaktiva elinstallatörer på ett säkert sätt. Vi kan idag se i vilka branscher de verkar, men vi kan inte se vilka yrkesroller de har. Detta medför att vi har byggt våra urval på antaganden om vad man normalt jobbar med inom utpekade branscher.

Ur statistiken kan konstateras att det finns ett stort antal elinstallatörer i branscher som normalt inte kräver någon behörighet. Vi tolkar detta som att behörigheten till viss del har blivit ett kompetensbevis som har fått en bredare betydelse än syftet. Behörigheten visar att personen som innehar den har både en teoretisk och en längre praktisk erfarenhet av vissa typer av elinstallationsarbeten. Denna kombination av både teori och praktik blir i branscher med snarlika eller besläktade arbetsuppgifter en merit. Detta även om arbeten i dessa branschen i sig inte är behörighetskrävande.

3 Yrkesmän

Yrkesmannen finns idag inte registrerad. Det finns inte heller någon yrkestitel som är unik för yrkesmannen. Idag finns således ingen enhetlig bild av antalet verk-samma yrkesmän. Inte heller SCB har någon sammanställning över yrkesmännen. Det finns idag inte heller någon branschorganisation eller liknande som kan sägas ha en heltäckande bild av yrkesmännen och var de jobbar. Den enda koppling som egentligen kan göras är att yrkesmannen som huvudregel måste ha ett anställnings-förhållande med en elinstallatör, dvs. yrkesmän måste vara anställd på ett företag med minst en elinstallatör anställd.

Metodiken utgick ifrån de yrkeskoder (SSYK96) som idag används av bland annat SCB. SSYK står för Standard för svensk yrkesklassificering. Ur den totala SSYK-listan valdes de yrkesbeteckningar som ansågs som relevanta. Varje yrkeskod innefattar fler yrkesbeteckningar. Utifrån antalet yrkesbeteckningar som identifierats per yrkeskod valdes 18 relevanta yrkeskoder fram som bedömdes som troliga yrkeskoder för yrkesmän. Några av yrkeskoderna är bara intressanta för vissa specifika branscher. Exempelvis är ”chef för mindre företag” mycket relevant för elinstallationsföretag men inte i övrigt. Yrkeskoden räcker inte i sig själv till för att hitta yrkesmännen, utan man måste titta på vilka företag som dessa yrkestitlar kan användas som möjliga identifierare. Vi måste hitta de företag där elinstallatörerna är anställda.

SCB kan i sin statistik se i vilka företag som elinstallatörerna är anställda. Detta kan de givetvis inte redovisa, men de kan använda det för att undersöka hur många som jobbar på dessa företag och som är registrerade enligt någon av de yrkeskoder som valts ut. Elsäkerhetsverket bad således SCB att för varje bransch där det finns minst ett bolag med minst en elinstallatör anställd, ta fram uppgifter om hur många som var anställda med vissa utvalda yrkeskoder och som inte hade behörighet.

De data som SCB sedan levererar bearbetas sedan för att sammanställa kombi-nationerna av branschcoder och yrkeskoder som omfattar möjliga yrkesmän.

I detta arbete infördes ett antal osäkra faktorer och resultatet måste ses som en uppskattning. Branschkoderna är ur vår synpunkt för breda och vad värre är så är osäkerheten i hur korrekt yrkeskoderna egentligen är satta per individ stor. Vi får dessvärre acceptera detta då bättre data inte finns idag. Med de val och antaganden som gjorts uppgår antalet yrkesmän till i storleksordningen ca 55 000 personer. Nedanstående tabeller ska ses som en indikator på var de större grupperingarna av yrkesmän går att finna, dvs. i vilka branscher finns dom.

3.1 Yrkesmän per SNI bransch

De största branscherna för troliga yrkesmän är enligt vår bedömning följande:

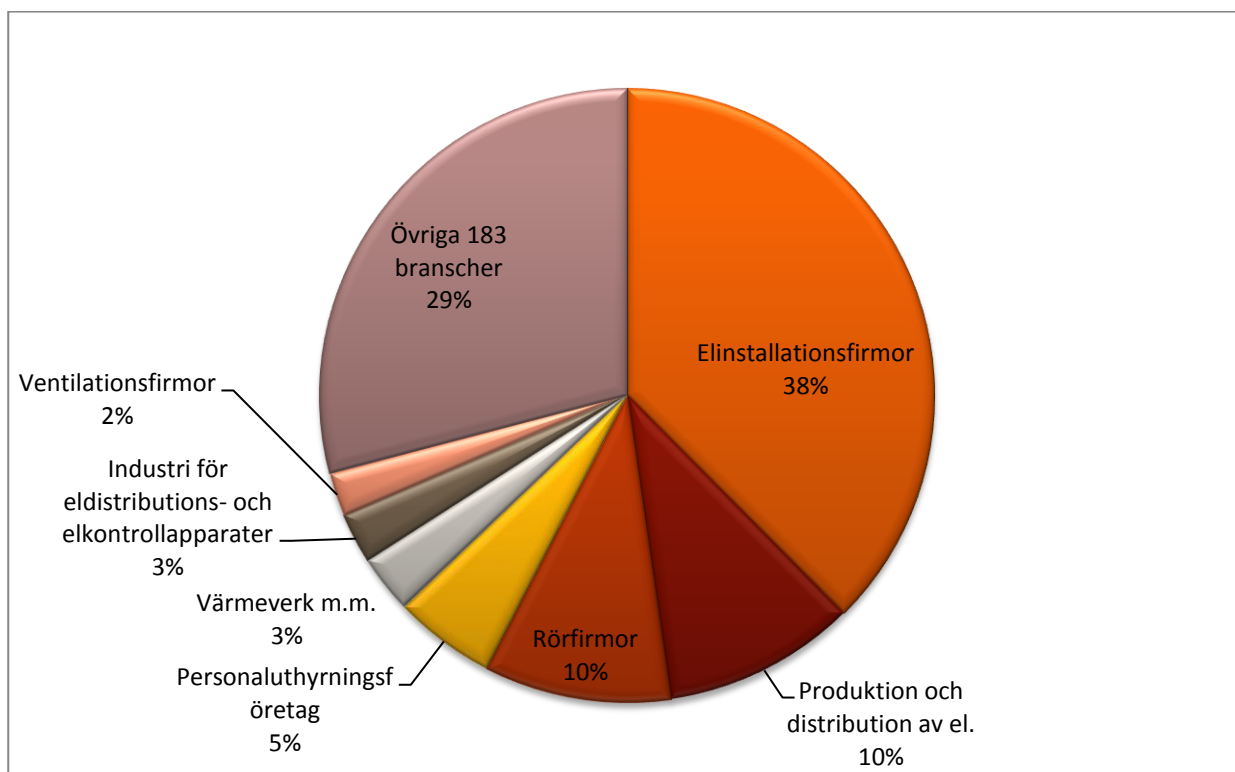

Diagram 1: De största branscherna med troliga Yrkesmän.

För ytterligare information om statistik över enbart yrkesmännen se bilaga 4.

3.2 Yrkesmän och elinstallatörer per verksamhetsområde.

Uppdelningen av branscher enligt SNI stämmer inte riktigt överens med hur vi inom Elsäkerhetsverket vanligen delar upp de verksamhetsområden där våra elinstallatörer och yrkesmän arbetar. Vi har därför utgått från den fem-siffriga SNI koden och skapat verksamhetsområden med samlingar av dessa koder. Vi har för de verksamhetsområdena tagit fram antalet möjliga yrkesmän samt elinstallatörer. Se tabell 11.

Man får se denna tabell som en indikation på hur många yrkesmän som kan finnas inom varje verksamhetsområde.

Verksamhet	Antalet troliga yrkesmän	Antalet med behörighet AB	Antalet med behörighet ABX/ABH	Antalet med behörighet ABL	Antalet med behörighet BB1	Antalet med behörighet BB2	Antalet med behörighet BB3	Antalet med behörighet BBX
Installation: El	22 300	1 700	14	5 800	730	440	20	40
Installation: Luftvärme, Ventilation och säkerhet	7 100	130	0	420	230	640	10	50
Tung Industri	6 500	910	2	830	340	340	20	10
Eldistribution / produktion	5 700	1 700	0	240	100	100	20	20
Personaluthyrning	3 000	20	0	40	40	20	0	0
Fastighetsbolag / fastighetskötsel	2 900	270	0	560	370	820	40	50
Värmeverk, Gas	1 700	200	0	100	70	130	10	0
Anläggningsentreprenörer	1 500	190	0	150	80	110	250	0
Lätt Industri	1 400	320	2	500	300	590	20	20
Spårtrafikverksamhet	900	120	1	40	30	20	0	0
Installation: Kyl, frys, vitvaror	800	10	0	80	40	240	0	20
Konsulter	500	920	2	1 240	200	300	30	20
Gruvdrift	300	70	0	30	10	10	0	0
Kommunal infrastruktur	300	80	0	110	50	110	0	0
Telekommunikationsbolag	200	60	0	60	30	20	50	0
Sjukvård	100	50	0	70	30	70	0	0

Tabell 11: Sammanställning av troliga yrkesmän och elinstallatörer

4 Behörighetsansökningar, 2009-2013

4.1 Ansökningar

Under perioden från 2009.01.01 till 2013.10.31. inkom till Elsäkerhetsverket totalt 8 651 ansökningar om behörighet. Av dessa beviljades 5 873 stycken och 2 727 avslogs.(tabell 13).

	2009	2010	2011	2012	2013 (tom. 31 okt)	Totalt
Antal avslutade ärenden	1 694	2 182	1 787	1 793	1 195	8 651
Antal beviljade behörighetsansökningar	1 271	1 583	1 183	1 161	675	5 873
Antal avslagna behörighetsansökningar	423	597	590	623	494	2 727
Antal avskrivna ärenden	0	2	14	8	17	41
Differens p.g.a. faktorer i ärendehanteringssystemet	0	0	0	1	9	10

Tabell 12: Behörighetsansökningar

4.2 Avslagna ansökningar

För att ta fram ett urval att granska från de 8 651 behörighetsansökningarna som inkommit under perioden från 2009.01.01 till 2013.10.31, har vi valt att fokusera på ansökningar som fått beslutet avslag och som därefter överklagats. Det sammanlagda urvalet består därmed av 367 ärenden. Vi har utifrån detta lyft fram de vanligaste avslagsorsakerna och ålder och kön på sökande.

4.2.1 Avslagsorsaker

Vad gäller avslagsorsaker kan det vara så att en behörighetsansökan kan ha flera brister som är skäl för avslag. I vissa ärendehandläggningar framgår detta i avslagen, men inte i alla. Exempel: En person som söker behörighet och har brister både vad gäller utbildning och praktik. Ett avslag kan formuleras så att det framgår att brister finns avseende både utbildnings- och praktikkravet. Avslaget kan dock även formuleras såsom att utbildningskravet inte är uppfyllt och att man därför valt att inte pröva praktiken.

Avslagsorsaker (AB, ABL, BBI, BB2 och BB3)	2009	2010	2011	2012	2013 (tom 31 okt)	Totalt
Praktik	24	49	75	79	50	277
Utbildning	1	12	8	3	9	33
EES-meriter saknas	1	3	5	3	6	18
Utbildning äldre än 15 år	0	0	0	0	2	2
Ansökan har avvisats/avskrivits	0	0	3	1	3	7
Praktik och utbildning saknas	3	2	12	10	0	27
Avslag både på både svenska meriter samt EES-meriter	1	0	0	0	2	3

Tabell 13: Avslagsorsak

Ålder, kön och övergripande statistik gällande avslagsorsaker:

	2009	2010	2011	2012	2013 (tom 31 okt)	Totalt
Behörighetsansökningar som överklagats	30	66	103	96	72	367
Ansökningar från män	28	66	103	92	72	362
Ansökningar från kvinnor*	2	0	0	4	0	5
Åldersspann (år)	28-56	21-68	23-60	23-66	25-59	-
Medelålder (år)	41	40	40	41	42	40,8

* Det är sammanlagt 6 kvinnor som ansökt om behörighet. Behörighetstyperna de ansökt om är AB (2 stycken), ABL, BB1 (2 stycken) och BB2.

Tabell 14: Ålder och kön på sökande som fått avslag och överklagat

För mer detaljerad information hänvisas till bilaga 5.

Referenser

- Rapporten ”Kartläggning av Elinstallatörer” av Anders Kaukerat på
Elsäkerhetsverket. Dnr/ref 09EV836

Bilaga 1: Dagens regelverk

Bestämmelser om behörighet för installationer av elektriska starkströmsanläggningar m.m. finns i elinstallatörsförordningen (1990:806). Förordningen har sitt stöd i 9 kap 1 § ellagen (1997:857), men utfärdades ursprungligen med stöd av 15 § ellagen (1902:71 s.1).

Syftet med förordningen är att förebygga risk för skador på person och egendom till följd av bristfällig eller felaktig installation av elektriska starkströmsanläggningar, 1 §.

En elektrisk starkströmsanläggning är en elektrisk anläggning för sådan spänning, strömstyrka eller frekvens som kan vara farlig för personer eller egendom, 2 §.

Förordningen gäller vid elinstallationsarbete som avser utförande, ändring eller reparation av elektriska starkströmsanläggningar eller som avser fast anslutning av anordning till en starkströmsanläggning och losskoppling av fast ansluten anordning från en sådan anläggning, 3 §.

Elinstallationsarbete får utföras endast av den som fått behörighet av Elsäkerhetsverket eller av en yrkesman under överinseende av en elinstallatör under förutsättning att de är anställda i samma företag, 6 §. Elinstallatören ska se till att yrkesmannen har tillräckliga kunskaper och färdigheter. Elinstallatören ansvarar också för att anläggningen, i vilken yrkesmannen har utfört arbete, är kontrollerad innan anläggningen tas i bruk, 7 §. Det finns inte några formella krav på den som ska arbeta som yrkesman.

Kontroll av anläggningen får göras av en yrkesman. Några bestämmelser om när och hur kontrollen ska gå till finns inte i elinstallatörsförordningen, utan detta har reglerats i branschorganisationernas kollektivavtal eller genom andra branschöverenskommelser där man använder begreppet delegation av kontrollansvar .

Elsäkerhetsverket får återkalla eller inskränka ett beslut om behörighet eller tilldela elinstallatören en varning om han inte fullgör de skyldigheter som åvilar honom enligt förordningen eller med stöd av förordningen meddelade föreskrifter, 10 §.

Elsäkerhetsverket har efter bemyndigande i förordningen meddelat föreskrifter om bl.a. vissa undantag från förordningen och om olika behörighetsklasser och om kunskapskrav och praktik för dessa, ELSÄK-FS 2013:1. Föreskrifterna innehåller också bestämmelser om behörighet efter erkännande av yrkeskvalifikationer och

yrkeserfarenhet som förvärvats i ett annat land inom EU/EES enligt direktiv 2005/36/EG.

Under den tidsrymd som rapporten omfattar för ansökningsstatistiken dvs. 2009.01.01 till 2013.10.31, har föreskrifterna ändrats från ELSÄK FS 2007:2, genom ELSÄK-FS 2010:4 till att ersättas av ELSÄK-FS 2013: 1 den 1 januari 2014 . Bakgrunden till detta var att i september 2011 lämnade Elsäkerhetsverket en rapport till regeringen med hemställan att regeringen skulle tillsätta en utredning med uppdrag att med utgångspunkt i det överlämnade materialet lämna förslag till slutlig utformning av ett nytt system för kompetenskontroll av elektriker.

Rapporten föregicks av en dialog mellan Elsäkerhetsverket och berörda företag, branschföreningar, fackföreningar, myndigheter och utbildningsanordnare. De flesta av deltagarna efterlyste en revision av Elsäkerhetsverkets föreskrifter i avvaktan på att ett helt nytt regelverk skulle kunna vara på plats. Elsäkerhetsverket har därför reviderat sina föreskrifter i syfte att undanröja några av de problem som framhållits och underlätta tillämpningen under den tid som krävs för regeringen att utreda och implementera ett nytt kommande system.

Under dialogen framhölls tre områden som behövde åtgärdas för att de mest akuta problemen som fanns i den gällande myndighetsföreskrifter skulle kunna elimineras. Det gällde:

- osäkerhet om vad som avses med ”elinstallationsarbete”,
- vilka utbildningar som accepteras för att få behörighet .
- likvärdiga möjligheter för alla företag att kunna tillämpa undantagsbestämmelser från kravet på ett anställningsförhållande enligt elinstallatörsförordningens 6 §.

Nyheterna i 2013 års föreskrifter syftar till att jämställa alla företag i fråga om undantag från kravet på anställningsförhållandet i 6 § elinstallatörsförordningen och att modernisera kraven på utbildning och praktik för behörighet. Detta har skett bl.a. genom kraven för behörighet har frikopplats från bestämda examina. Elsäkerhetsverket har dock avstått från att definiera vad som ska avses med ett elinstallationsarbete.

Genom ikraftträdandet av ELSÄK-FS 2013: 1 den 1 januari 2014 upphävdes äldre föreskrifter (ELSÄK FS 2007:2, ändrad genom 2010:4).

Följande behörighetsklasser går att söka enligt de regler som gäller idag:

Allmänna behörigheter

AB, gäller för alla elinstallationsarbeten på starkströmsanläggningar.

ABL, gäller för alla elinstallationsarbeten på lågspänningsanläggningar.

Begränsade behörigheter

BB1, gäller för följande elinstallationsarbete på lågspänningsanläggningar

– uppsättning och flyttning i befintlig gruppledning av ljusarmaturer, elkopplare och uttag med tillhörande kablar,

– fast anslutning och losskoppling av en anordning med tillhörande don samt förläggning och anslutning av kablar som tillhör donen. (Exempelvis luftvärmepumpar och vitvaror)

BB3, gäller för visst slag av elinstallationsarbete på starkströmsanläggningar efter bedömning av Elsäkerhetsverket i varje särskilt fall.

Övergångsvis finns dessutom:

Den allmänna behörigheten ABH som gäller för alla elinstallationsarbeten på högspänningsanläggningar samt den begränsade behörigheten BB2 som gäller för vissa elinstallationsarbeten på lågspänningsanläggningar, nämligen fast anslutning och losskoppling av en maskin, apparat, bruksföremål eller annan anordning med tillhörande styr-, regler-, säkerhets- och indikeringsdon samt förläggning och anslutning av kablar som tillhör donen.

Direktiv 2005/36/EG om erkännande av yrkeskvalifikationer

Direktivet om erkännande av yrkeskvalifikationer¹ har, så vitt det avser arbete med elektriska installationer, införlivats i svensk rätt genom 2 kap. ELSÄK-FS 2013:1

Innebörden av direktivet är att om en medlemsstat inom EU/EES-området kräver bestämda yrkeskvalifikationer för tillträde till eller utövande av ett reglerat yrke inom sitt territorium, ska medlemsstaten erkänna sådana yrkeskvalifikationer som har förvärvats i en annan medlemsstat, om dessa ger innehavaren av

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG av den 7 september 2005 om erkännande av yrkeskvalifikationer, ändrat genom rådets direktiv 2006/100/EG.

kvalifikationerna rätt att där utöva yrket. Med reglerat yrke avses yrkesverksamhet där det genom lag eller annan författning krävs bestämda yrkeskvalifikationer för tillträde till eller utövande av verksamheten. Direktivet skiljer mellan frihet att tillhandahålla tjänster och etableringsfrihet.

En EU/EES- medborgare som är lagligt etablerad i en medlemsstat får enligt direktivet tillhandahålla tidsbegränsade och tillfälliga tjänster i en annan medlemsstat utan att behöva ansöka om erkännande av sina kvalifikationer. När det gäller etablering, dvs. en yrkesutövare som stadigvarande vill utöva en yrkesverksamhet i en annan medlemsstat, finns tre ordningar för erkännande i den mottagande staten: den generella ordningen för erkännande av utbildningsbevis, ordningen för automatiskt erkännande av kvalifikationer styrka genom yrkeserfarenhet samt ordningen för automatiskt erkännande av utbildningsbevis.

Elsäkerhetsverket ska således ge en sökande från ett annat EU/EES-land rätt att utöva elinstallatörsyrket här på samma villkor som de som gäller för Sveriges egna medborgare, om den sökande innehar utbildningsbevis från ett annat medlemsland som minst motsvarar den nivå som ligger omedelbart under den som gäller i Sverige.

För tillfälliga arbeten i Sverige får elinstallatör från annat EU/EES-land utföra installationsarbeten i Sverige. Detta förutsätter att elinstallatören har behörighet i sitt land minst i samma nivå som kraven ställda på det arbete som utförs i Sverige.

På samma sätt ska Svensk installationsbehörighet under vissa förutsättningar godtas inom andra EES-länder. I detta sammanhang är det värt att notera den stora grupp svenska ”elektriker”, som inte har någon behörighet utan är yrkesmän, inte lika enkelt får sina kvalifikationer erkända i andra länder, eftersom svensk lagstiftning inte ställer några formella krav på en yrkesman, dvs. yrket är inte reglerat. Det gör det svårare att värdera dessa personers formella kompetens.

Bilaga 2: Elsäkerhetsverkets behörighetsregister.

Behörighetsregistret

Elsäkerhetsverket har idag 41 458 personer registrerade i sitt register. Detta täcker alla typer av behörighetstyper. Alla elinstallatörer är registrerade med personnummer och bokföringsadress. Undantag från detta finns för utländska elinstallatörer som söker behörighet för att även kunna jobba i Sverige. Elsäkerhetsverket har ingen rätt att begära in personnummer från utländska medborgare. Utländska elinstallatörer får i stället för personnummer ett nummer ur ”1999” eller ”99” nummerserien. Fortsatt i denna rapportens statistik räknas personer med ”1999” och ”99” personnummer bort, kvar är då 40 861 personer.

Behörighetstyp	Antalet elinstallatörer	”99”-or	”1999”-or	Kvarstående antal för statistik
AB	11 288	55	115	11 118
ABL	15 967	131	258	15 578
ABH	6	0	0	6
ABX	80	0	1	79
BB1	4 850	10	18	4 822
BB2	7 618	0	5	7 613
BB3	1 114	0	3	1 111
BBX	535	0	1	534
Total summa	41 548	196	401	40 861

Tabell B2.1: Antalet registrerade i behörighetsregistret vid rapporttillfället.

En behörighet betyder inte automatiskt att du är sysselsatt på arbetsmarknaden, en aspekt som spelar stor roll här är ålder på elinstallatören.

Åldersfördelningen av elinstallatörerna ser för de olika behörighetstyperna ut enligt följande:

Personer per behörighetstyp	AB	ABL	ABH	ABX	BB1	BB2	BB3	BBX	Totalt
1910-1914	0	0	0	1	0	0	0	0	1
1915-1919	2	1	0	7	0	0	0	0	10
1920-1924	15	5	0	20	1	0	0	0	41
1925-1929	69	32	0	11	5	5	2	0	124
1930-1934	210	95	0	1	17	17	4	0	344
1935-1939	521	339	0	3	86	147	21	9	1126
1940-1944	1447	1070	0	11	313	730	150	97	3818
1945-1949	2150	2098	1	9	457	1189	213	166	6283
1950-1954	2176	2352	1	5	591	1268	149	122	6664
1955-1959	1720	2407	1	3	647	1413	170	90	6451
1960-1964	1153	2087	0	4	663	1074	116	33	5130
1965-1969	948	2432	1	4	731	927	103	16	5162
1970-1974	423	1299	2	0	518	520	74	1	2837
1975-1979	183	737	0	0	314	213	60	0	1507
1980-1984	84	441	0	0	265	88	29	0	907
1985-1989	17	182	0	0	194	21	19	0	433
1990-1994	0	1	0	0	20	1	1	0	23

Tabell B2.2: Åldersfördelning av elinstallatörerna per behörighetstyp.

Bilaga 3: Statistik över behöriga.

Insamling av statistik från SCB.

I det register som Elsäkerhetsverket för framgår inte vilka elinstallatörer som idag är aktiva som elinstallatörer och/eller idag har överinseende över yrkesmän. Det framgår inte heller vilka företag, branscher eller var i landet man arbetar. Det framgår inte ens om man är sysselsatt i arbetslivet eller inte.

För att få en bättre uppfattning kring var elinstallatörerna kan återfinnas på arbetsmarknaden har vi valt att ta hjälp av Statistiska Centralbyrån (SCB). Utifrån de personuppgifter vi har i vårt register kan man på SCB identifiera på vilket företag personen i fråga arbetar och man får också fram vilken yrkestitel som personen är registrerad med. Då Elsäkerhetsverket inte är en statistikansvarig myndighet får myndigheten inte hantera information på denna nivå. SCB har därför sammanställt data med upplösningen i vilken bransch elinstallatörerna arbetar. Detta garanterar att inget företag eller privatperson kan identifieras ur det data Elsäkerhetsverket erhållit. Av detta skäl kan inte någon koppling mellan företag/bransch och yrkestitel göras.

Behörighet är inte knutet till arbetsrollen utan det är en personlig behörighet. För att uppskatta vilka elinstallatörer som idag arbetar aktivt som elinstallatörer har vi valt ut de SNI- kodade branscher som enligt vår uppskattning är branscher där elinstallatörer arbetar som just elinstallatörer. Urvalet är baserat på elsäkerhetsverkets erfarenhet, men innebär krasst att vi inför en viss osäkerhet i våra siffror då branschkoderna (SNI-2007) är ganska brett definierade. Det vill säga att för vissa branscher kan det hända att vi räknar med elinstallatörer som inte jobbar som elinstallatörer samt att det även inom branscher vi räknat bort kan förekomma behov av anställda elinstallatörer.

Branschindelning av Elinstallatörer

Fördelningen av elinstallatörer presenteras per SNI branschkod och behörighetstyp. Statistiken för behörighetstyperna ABH och ABX är sammanslagna då det är få elinstallatörer med dessa behörigheter. Presentationsupplägget för ABH och ABX skiljer sig av den anledningen från de övriga behörighetstyperna.

Den första tabellen i avsnitten för varje behörighetstyp (undantagen ABH och ABX) är övergripande och visar huvudgrupper i de branscher inom vilka det finns

flest elinstallatörer. I dessa tabeller förekommer också en rad benämnd ”Uppgift saknas”. De elinstallatörerna som ingår i denna kategori är inte kopplade till någon bransch i SCB:s yrkesregister. Kategorin Tillverkningsindustri är en sammanslagning av de huvudgrupper i branscher som är verksamma inom tillverkning. De enskilda huvudgrupperna inom tillverkning tillhör var för sig inte toppen av de branscher inom vilka det finns flest elinstallatörer.

Efter den övergripande tabellen följer tre tabeller som visar på detaljgrupperna och fördelningen av antalet elinstallatörer i de tre vanligaste huvudgrupperna

Allmän behörighet AB

Totalt finner vi enligt SCB att 8 377 med AB behörighet är sysselsatta i dag. Vår uppskattning är att ca 7 400 av dessa är yrkesaktiva som elinstallatörer. Fördelningen per branschhuvudgrupp ser ut enligt tabell B3.1 nedan.

SNI kod	Bransch	Antal behöriga
35XXX	Försörjning av el, gas, värme och kyla	1 899
43XXX	Specialiserad bygg- och anläggningsverksamhet	1 890
71XXX	Arkitekt- och teknisk konsultverksamhet; teknisk provning och analys	913
42XXX	Anläggningsarbeten	278
68XXX	Fastighetsverksamhet	263
24XXX	Stål- och metallframställning	242
17XXX	Pappers- och pappersvarutillverkning	233
27XXX	Tillverkning av elapparatur	202
85XXX	Utbildningsföretag m.m. för yrkesinriktad utbildning av arbetsmarknadsskäl	147
28XXX	Tillverkning av övriga maskiner	139
33XXX	Reparation och installation av maskiner och apparater	121
46XXX	Parti- och provisionshandel utom med motorfordon	77
07XXX	Utvinning av metallmalmer	68
61XXX	Telekommunikation	65
0000	Uppgift saknas	63
	Tillverkningsindustri	344
	Övriga	456

Tabell B3.1: Elinstallatörer med AB behörighet per branschhuvudgrupp.

Undergrupperna till de största huvudgrupperna

Följande tabell visar detaljgrupperna inom huvudgruppen (35) *Försörjning av el, gas, värme och kyla*:

SNI kod	Bransch	Antal behöriga
35130	Distribution av elektricitet	924
35110	Elverk	694
35300	Värmeverk m.m.	203
35140	Handel med elektricitet	41
35120	Elnätföretag	37

Tabell B3.2: Elinstallatörer med AB behörighet inom huvudgrupp (35).

Följande tabell visar detaljgrupperna inom huvudgruppen (43) *Specialiserad bygg- och anläggningsverksamhet*:

SNI kod	Bransch	Antal behöriga
43210	Elinstallationsfirmor	1 694
43221	Rörfirmor	82
43222	Ventilationsfirmor	43
43120	Firmor för mark- och grundarbeten	29
43290	Andra bygginstallationsfirmor	22
43320	Firmor för byggnadssnickeriarbeten	11
43999	Diverse övriga specialiserade bygg- och anläggningsentreprenörer	6
43223	Kyl- och frysinstallationsfirmor	2
43330	Golv- och väggbeläggningsfirmor	1

Tabell B3.3: Elinstallatörer med AB behörighet inom huvudgrupp (43).

Följande tabell visar detaljgrupperna inom huvudgruppen (71) *Arkitekt- och teknisk konsultverksamhet; teknisk provning och analys*:

SNI kod	Bransch	Antal behöriga
71123	Tekniska konsultbyråer inom elteknik	371
71122	Tekniska konsultbyråer inom industriteknik	206
71121	Tekniska konsultbyråer inom bygg- och anläggningsteknik	141
71124	Tekniska konsultbyråer inom energi-, miljö- och VVS-teknik	91
71129	Övriga tekniska konsultbyråer	77
71200	Tekniska provnings- och analysföretag	27

Tabell B3.4: Elinstallatörer med AB behörighet inom huvudgrupp (71).

Allmän behörighet ABX och ABH

Totalt finner vi enligt SCB att 25 med ABX eller ABH behörighet är sysselsatta i dag. Vår uppskattning är att 23 av dessa är yrkesaktiva som elinstallatörer. Fördelningen per bransch ser ut enligt tabell B3.5 nedan.

SNI kod	Bransch	Antal behöriga
43290	Andra bygginstillationsfirmor	9
43210	Elinstillationsfirmor	5
33120	Reparationsverkstäder för maskiner	2
46699	Partihandel med diverse övriga maskiner och utrustning	2
19200	Petroleumraffinaderier	1
71123	Tekniska konsultbyråer inom elteknik	1
71200	Tekniska provnings- och analysföretag	1
28220	Industri för lyft- och godshanteringsanordningar	1
42120	Anläggningsentreprenörer för järnvägar och tunnelbanor	1

Tabell B3.5: Elininstallatörer med ABH och ABX behörighet per branschundergrupp

Allmän behörighet ABL

Totalt finner vi enligt SCB att 13 138 med ABL behörighet är sysselsatta i dag. Vår uppskattning är att ca 11 436 av dessa är yrkesaktiva som elinstallatörer.

Fördelningen per branschhuvudgrupp ser ut enligt tabell B3.6 nedan.

SNI kod	Bransch	Antal behöriga
43XXX	Specialiserad bygg- och anläggningsverksamhet	6 260
71XXX	Arkitekt- och teknisk konsultverksamhet; teknisk provning och analys	1 233
68XXX	Fastighetsverksamhet	495
85XXX	Utbildningsföretag m.m. för yrkesinriktad utbildning av arbetsmarknadsskäl	389
35XXX	Försörjning av el, gas, värme och kyla	340
28XXX	Tillverkning av övriga maskiner	225
27XXX	Tillverkning av elapparatur	200
46XXX	Parti- och provisionshandel utom med motorfordon	171
29XXX	Tillverkning av motorfordon, släpfordon och påhängsvagnar	164
33XXX	Reparation och installation av maskiner och apparater	141
42XXX	Anläggningsarbeten	136
17XXX	Pappers- och pappersvarutillverkning	127
24XXX	Stål- och metallframställning	116
81XXX	Fastighetsservice samt skötsel och underhåll av grönytor	106
41XXX	Byggande av hus	104
16XXX	Tillverkning av trä och varor av trä, kork, rotting o.d. utom möbler	80
25XXX	Tillverkning av metallvaror utom maskiner och apparater	73
86XXX	Hälso- och sjukvård	72
61XXX	Telekommunikation	64
00000	Uppgift saknas	70
	Tillverkningsindustri	297
	Övriga	573

Tabell B3.6: Elinstallatörer med ABL behörighet per branschhuvudgrupp.

Undergrupperna till de största huvudgrupperna

Följande tabell visar detaljgrupperna inom huvudgruppen (43) *Specialiserad bygg- och anläggningsverksamhet*:

SNI kod	Bransch	Antal behöriga
43210	Elinstallationsfirmor	5 689
43221	Rörfirmor	231
43222	Ventilationsfirmor	153
43290	Andra bygginstallationsfirmor	53
43223	Kyl- och frysinstallationsfirmor	48
43320	Firmor för byggnadssnickeriarbeten	32
43120	Firmor för mark- och grundarbeten	26
43999	Diverse övriga specialiserade bygg- och anläggningsentreprenörer	21
43330	Golv- och väggbeläggningsfirmor	4
43110	Rivningsfirmor	2
43229	Övriga VVS-firmor	1

Tabell B3.7: Elinstallatörer med ABL behörighet inom huvudgrupp (43).

Följande tabell visar detaljgrupperna inom huvudgruppen (71) *Arkitekt- och teknisk konsultverksamhet; teknisk provning och analys*:

SNI kod	Bransch	Antal behöriga
71123	Tekniska konsultbyråer inom elteknik	479
71122	Tekniska konsultbyråer inom industriteknik	282
71121	Tekniska konsultbyråer inom bygg- och anläggningsteknik	171
71129	Övriga tekniska konsultbyråer	154
71124	Tekniska konsultbyråer inom energi-, miljö- och VVS-teknik	113
71200	Tekniska provnings- och analysföretag	34

Tabell B3.8: Elinstallatörer med ABL behörighet inom huvudgrupp (71).

Följande tabell visar detaljgrupperna inom huvudgruppen (68)

Fastighetsverksamhet:

SNI kod	Bransch	Antal behöriga
68201	Fastighetsbolag, bostäder	165
68203	Fastighetsbolag, andra lokaler	164
68320	Fastighetsförvaltare på uppdrag	110
68202	Fastighetsbolag, industrilokaler	24
68209	Övriga fastighetsbolag	20
68204	Bostadsrättsföreningar	12

Tabell B3.9: Elinstallatörer med ABL behörighet inom huvudgrupp (68).

Begränsad behörighet BB1

Totalt finner vi enligt SCB att 3 988 med BB1 behörighet är sysselsatta i dag. Vår uppskattning är att ca 3 017 av dessa är yrkesaktiva som elinstallatörer. Fördelningen per branschhuvudgrupp ser ut enligt tabell B3.10 nedan.

SNI kod	Bransch	Antal behöriga
43XXX	Specialiserad bygg- och anläggningsverksamhet	988
68XXX	Fastighetsverksamhet	400
71XXX	Arkitekt- och teknisk konsultverksamhet; teknisk provning och analys	202
35XXX	Försörjning av el, gas, värme och kyla	164
28XXX	Tillverkning av övriga maskiner	155
33XXX	Reparation och installation av maskiner och apparater	100
42XXX	Anläggningsarbeten	91
17XXX	Pappers- och pappersvarutillverkning	58
27XXX	Tillverkning av elapparatur	57
81XXX	Fastighetsservice samt skötsel och underhåll av grönytor	49
29XXX	Tillverkning av motorfordon, släpfordon och påhängsvagnar	46
25XXX	Tillverkning av metallvaror utom maskiner och apparater	41
24XXX	Stål- och metallframställning	39
46XXX	Parti- och provisionshandel utom med motorfordon	38
41XXX	Byggande av hus	37
78XXX	Arbetsförmedling, bemanning och andra personalrelaterade tjänster	37
37XXX	Avloppsrening	36
95XXX	Reparation av datorer, hushållsartiklar och personliga artiklar	36
85XXX	Utbildning	35
61XXX	Telekommunikation	34
	Uppgift saknas	20
	Tillverkningsindustri	169
	Övriga	185

Tabell B3.10: Elinstallatörer med BB1 behörighet per branschhuvudgrupp.

Undergrupperna till de största huvudgrupperna

Följande tabell visar detaljgrupperna inom huvudgruppen (43) *Specialiserad bygg- och anläggningsverksamhet*:

SNI kod	Bransch	Antal behöriga
43210	Elinstallationsfirmor	641
43222	Ventilationsfirmor	128
43221	Rörfirmor	93
43290	Andra bygginstallationsfirmor	59
43223	Kyl- och frysinstallationsfirmor	25
43320	Firmor för byggnadssnickeriarbeten	23
43120	Firmor för mark- och grundarbeten	9
43999	Diverse övriga specialiserade bygg- och anläggningsentreprenörer	7
43330	Golv- och väggbeläggningsfirmor	3

Tabell B3.11: Elinstallatörer med BB1 behörighet inom huvudgrupp (43).

Följande tabell visar detaljgrupperna inom huvudgruppen (68)

Fastighetsverksamhet:

SNI kod	Bransch	Antal behöriga
68201	Fastighetsbolag, bostäder	149
68203	Fastighetsbolag, andra lokaler	127
68320	Fastighetsförvaltare på uppdrag	98
68209	Övriga fastighetsbolag	12
68202	Fastighetsbolag, industrilokaler	9
68204	Bostadsrättsföreningar	5

Tabell B3.12: Elinstallatörer med BB1 behörighet inom huvudgrupp (68).

Följande tabell visar detaljgrupperna inom huvudgruppen (71) *Arkitekt- och teknisk konsultverksamhet; teknisk provning och analys*:

SNI kod	Bransch	Antal behöriga
71122	Tekniska konsultbyråer inom industriteknik	59
71124	Tekniska konsultbyråer inom energi-, miljö- och VVS-teknik	47
71123	Tekniska konsultbyråer inom elteknik	35
71121	Tekniska konsultbyråer inom bygg- och anläggningsteknik	22
71200	Tekniska provnings- och analysföretag	20
71129	Övriga tekniska konsultbyråer	19

Tabell B3.13: Elinstallatörer med BB1 behörighet inom huvudgrupp (71).

Begränsad behörighet BB2

Totalt finner vi enligt SCB att 6 142 med BB2 behörighet är sysselsatta i dag. Vår uppskattning är att ca 4 667 av dessa är yrkesaktiva som elinstallatörer. Fördelningen per branschhuvudgrupp ser ut enligt tabell B3.14 nedan.

SNI kod	Bransch	Antal behöriga
43XXX	Specialiserad bygg- och anläggningsverksamhet	1247
68XXX	Fastighetsverksamhet	909
71XXX	Arkitekt- och teknisk konsultverksamhet; teknisk provning och analys	303
28XXX	Tillverkning av övriga maskiner	251
35XXX	Försörjning av el, gas, värme och kyla	231
95XXX	Reparation av datorer, hushållsartiklar och personliga artiklar	153
33XXX	Reparation och installation av maskiner och apparater	149
85XXX	Utbildning	130
42XXX	Anläggningsarbeten	101
46XXX	Parti- och provisionshandel utom med motorfordon	98
81XXX	Fastighetsservice samt skötsel och underhåll av grönytor	88
86XXX	Hälso- och sjukvård	77
27XXX	Tillverkning av elapparatur	70
37XXX	Avloppsrening	64
47XXX	Detaljhandel utom med motorfordon och motorcyklar	59
29XXX	Tillverkning av motorfordon, släpfordon och påhängsvagnar	57
24XXX	Stål- och metallframställning	54
25XXX	Tillverkning av metallvaror utom maskiner och apparater	47
17XXX	Pappers- och pappersvarutillverkning	45
36XXX	Vattenförsörjning	45
41XXX	Byggande av hus	41
	Uppgift saknas	48
	Tillverkningsindustri	183
	Övriga	217

Tabell B3.14: Elinstallatörer med BB2 behörighet per bransch huvudgrupp.

Undergrupperna till de största huvudgrupperna

Följande tabell visar detaljgrupperna inom huvudgruppen (43) *Specialiserad bygg- och anläggningsverksamhet*:

SNI kod	Bransch	Antal behöriga
43210	Elinstallationsfirmor	330
43222	Ventilationsfirmor	325
43221	Rörfirmor	290
43223	Kyl- och frysinstallationsfirmor	183
43290	Andra bygginstallationsfirmor	69
43320	Firmor för byggnadssnickeriarbeten	20
43120	Firmor för mark- och grundarbeten	13
43999	Diverse övriga specialiserade bygg- och anläggningsentreprenörer	9
43229	Övriga VVS-firmor	4
43330	Golv- och väggbeläggningsfirmor	4

Tabell B3.15: Elinstallatörer med BB2 behörighet inom huvudgrupp (43).

Följande tabell visar detaljgrupperna inom huvudgruppen (68)

Fastighetsverksamhet:

SNI kod	Bransch	Antal behöriga
68201	Fastighetsbolag, bostäder	435
68203	Fastighetsbolag, andra lokaler	235
68320	Fastighetsförvaltare på uppdrag	187
68209	Övriga fastighetsbolag	23
68202	Fastighetsbolag, industrilokaler	20
68204	Bostadsrättsföreningar	9

Tabell B3.16: Elinstallatörer med BB2 behörighet inom huvudgrupp (68).

Följande tabell visar detaljgrupperna inom huvudgruppen (71) Arkitekt- och teknisk konsultverksamhet; teknisk provning och analys:

SNI kod	Bransch	Antal behöriga
71124	Tekniska konsultbyråer inom energi-, miljö- och VVS-teknik	110
71122	Tekniska konsultbyråer inom industriteknik	65
71121	Tekniska konsultbyråer inom bygg- och anläggningsteknik	54
71123	Tekniska konsultbyråer inom elteknik	34
71129	Övriga tekniska konsultbyråer	24
71200	Tekniska provnings- och analysföretag	16

Tabell B3.17: Elinstallatörer med BB2 behörighet inom huvudgrupp (71).

Begränsad behörighet BB3

Totalt finner vi enligt SCB att 861 med BB3 behörighet är sysselsatta i dag. Vår uppskattning är att ca 687 av dessa är yrkesaktiva som elinstallatörer. Fördelningen per branschhuvudgrupp ser ut enligt tabell B3.18 nedan.

SNI kod	Bransch	Antal behöriga
43XXX	Specialiserad bygg- och anläggningsverksamhet	275
84XXX	Offentlig förvaltning och försvar; obligatorisk socialförsäkring	95
42XXX	Anläggningsarbeten	56
61XXX	Telekommunikation	50
71XXX	Arkitekt- och teknisk konsultverksamhet; teknisk provning och analys	27
49XXX	Landtransport	25
35XXX	Försörjning av el, gas, värme och kyla	24
41XXX	Byggande av hus	22
68XXX	Fastighetsverksamhet	15
27XXX	Tillverkning av elapparatur	11
46XXX	Parti- och provisionshandel utom med motorfordon	10
	Uppgift saknas	7
	Tillverkningsindustri	21
	Övriga	49

Tabell B3.18: Elinstallatörer med BB3 behörighet per branschhuvudgrupp.

Undergrupperna till de största huvudgrupperna

Följande tabell visar detaljgrupperna inom huvudgruppen (43) *Specialiserad bygg- och anläggningsverksamhet*:

SNI kod	Bransch	Antal behöriga
43120	Firmor för mark- och grundarbeten	193
43991	Uthyrningsfirmor för bygg- och anläggningsmaskiner med förare	38
43210	Elinstallationsfirmor	21
43221	Rörfirmor	9
43999	Diverse övriga specialiserade bygg- och anläggningsentreprenörer	8
43222	Ventilationsfirmor	3
43110	Rivningsfirmor	2
43290	Andra bygginstallationsfirmor	1

Tabell B3.19: Elinstallatörer med BB3 behörighet inom huvudgrupp (43).

Följande tabell visar detaljgrupperna inom huvudgruppen (84) *Offentlig förvaltning och försvar; obligatorisk socialförsäkring*:

SNI kod	Bransch	Antal behöriga
84221	Militära försvaret	95

Tabell B3.20: Elinstallatörer med BB3 behörighet inom huvudgrupp (84).

Följande tabell visar detaljgrupperna inom huvudgruppen (42) *Anläggningsarbeten*:

SNI kod	Bransch	Antal behöriga
42220	Anläggningsentreprenörer för allmännyttiga projekt inom el och telekommunikation	30
42110	Anläggningsentreprenörer för vägar och motorvägar	20
42990	Övriga anläggningsentreprenörer	3
42120	Anläggningsentreprenörer för järnvägar och tunnelbanor	2
42210	Anläggningsentreprenörer för allmännyttiga projekt inom värme, vatten och avlopp	1

Tabell B3.21: Elinstallatörer med BB3 behörighet inom huvudgrupp (42).

Begränsad behörighet BBX

Totalt finner vi enligt SCB att 375 med BBX behörighet är sysselsatta i dag. Vår uppskattning är att ca 278 av dessa är yrkesaktiva som elinstallatörer. Fördelningen per branschhuvudgrupp ser ut enligt tabell B3.22 nedan.

SNI kod	Bransch	Antal behöriga
43XXX	Specialiserad bygg- och anläggningsverksamhet	87
68XXX	Fastighetsverksamhet	51
35XXX	Försörjning av el, gas, värme och kyla	22
71XXX	Arkitekt- och teknisk konsultverksamhet; teknisk provning och analys	19
95XXX	Reparation av datorer, hushållsartiklar och personliga artiklar	10
33XXX	Reparation och installation av maskiner och apparater	9
46XXX	Parti- och provisionshandel utom med motorfordon	9
47XXX	Detaljhandel utom med motorfordon och motorcyklar	8
81XXX	Fastighetsservice samt skötsel och underhåll av grönytor	7
	Uppgift saknas	4
	Tillverkningsindustri	18
	Övriga	34

Tabell B3.22: Elinstallatörer med BBX behörighet per branschhuvudgrupp.

Undergrupperna till de största huvudgrupperna

Följande tabell visar detaljgrupperna inom huvudgruppen (43) *Specialiserad bygg- och anläggningsverksamhet*:

SNI kod	Bransch	Antal behöriga
43221	Rörfirmor	36
43210	Elinstallationsfirmor	20
43223	Kyl- och frysinstallationsfirmor	11
43290	Andra bygginstallationsfirmor	11
43222	Ventilationsfirmor	9

Tabell B3.23: Elinstallatörer med BBX behörighet inom huvudgrupp (43).

Följande tabell visar detaljgrupperna inom huvudgruppen (68) *Fastighetsverksamhet*:

SNI kod	Bransch	Antal behöriga
68201	Fastighetsbolag, bostäder	34
68320	Fastighetsförvaltare på uppdrag	7
68203	Fastighetsbolag, andra lokaler	6
68204	Bostadsrättsföreningar	3
68202	Fastighetsbolag, industrilokaler	1

Tabell B3.24: Elinstallatörer med BBX behörighet inom huvudgrupp (68).

Följande tabell visar detaljgrupperna inom huvudgruppen (35) *Försörjning av el, gas, värme och kyla*:

SNI kod	Bransch	Antal behöriga
35110	Elverk	11
35130	Distribution av elektricitet	5
35300	Värmeverk m.m.	5
35140	Handel med elektricitet	1

Tabell B3.25: Elinstallatörer med BBX behörighet inom huvudgrupp (35).

Elinstallatörernas fördelning i landet.

För denna tabell har vi inte kunnat vidareförädla grundstatistiken från SCB. Vi kan således inte bedöma vilka av elinstallatörerna som är yrkesaktiva eller ej. Tabellen visar antalet sysselsatta elinstallatörer per län, utifrån lokalisering av deras anställningsföretag.

Kod	Län	AB	ABX+ABH	ABL	BB1	BB2	BB3	BBX
01	Stockholms län	1 031	6	2 809	697	1 092	124	74
03	Uppsala län	215	0	391	108	188	30	15
04	Södermanlands län	248	2	327	98	108	7	5
05	Östergötlands län	368	2	601	173	360	43	12
06	Jönköpings län	258	2	496	180	193	42	12
07	Kronobergs län	130	2	235	111	249	37	10
08	Kalmar län	190	0	341	135	212	24	13
09	Gotlands län	58	0	111	27	91	2	5
10	Blekinge län	125	0	220	60	105	34	13
12	Skåne län	974	1	1 496	464	738	104	38
13	Hallands län	276	0	511	125	179	42	3
14	Västra Götalands län	1 230	4	2 373	700	1 030	136	61
17	Värmlands län	368	0	359	143	180	21	13
18	Örebro län	296	0	347	118	179	22	9
19	Västmanlands län	369	0	310	116	187	17	9
20	Dalarnas län	488	0	404	137	171	17	7
21	Gävleborgs län	376	0	401	125	235	25	18
22	Västernorrlands län	421	3	409	117	143	25	14
23	Jämtlands län	137	0	233	55	87	41	9
24	Västerbottens län	340	0	372	110	183	17	17
25	Norrbottens län	458	3	347	145	212	48	18

Tabell B3.26: Fördelning av sysselsatta elinstallatörer per län.

Företagsstorlek.

Många av elinstallatörerna arbetar på småföretag, men långt ifrån alla.

Kod	Storlek	AB	ABX+ABH	ABL	BB1	BB2	BB3	BBX
0	Uppgift saknas	43	0	59	10	31	5	2
01	0 anställda	858	6	1 754	302	454	142	52
02	1-4 anställda	801	3	2 413	360	596	157	54
03	5-9 anställda	369	1	1 108	276	439	66	25
04	10-19 anställda	427	2	1 121	284	434	54	27
05	20-49 anställda	700	1	1 115	402	681	80	45
06	50-99 anställda	516	2	667	322	544	30	35
07	100-199 anställda	475	3	504	272	435	13	21
08	200-499 anställda	864	2	830	393	515	36	32
09	500-999 anställda	992	3	938	374	344	32	25
10	1000-1499 anställda	622	2	570	189	270	29	3
11	1500-1999 anställda	255	0	423	145	184	36	13
12	2000-2999 anställda	511	0	268	150	221	24	13
13	3000-3999 anställda	188	0	192	74	110	9	2
14	4000-4999 anställda	242	0	495	150	288	3	12
15	5000-9999 anställda	383	0	402	161	345	31	8
16	10000- anställda	131	0	279	124	251	114	6

Tabell B3.27: Fördelningen av elinstallatörer per företagsstorlek.

Vanligast förekommande yrkeskoder.

Som en del i bedömningen av de yrkeskoder som är lämpliga att söka på för att identifiera våra yrkesmän plockade vi fram de vanligaste förekommande yrkeskoderna för alla elinstallatörer. De vanligaste presenteras i tabell B3.28.

SSYK4	Yrke	Antal
7136	Installationselektriker	5 691
3113	Elingenjörer och eltekniker	2 657
7241	Elmontörer och elreparatörer	2 187
****	Uppgift saknas	1 609
7137	Fastighetsskötare	1 337
3119	Övriga ingenjörer och tekniker	986
3115	Maskiningenjörer och maskintekniker	861
8160	Driftmaskinister m.fl.	817
3415	Företagssäljare	723
2142	Civilingenjörer m.fl., bygg och anläggning	702
3114	Ingenjörer och tekniker inom elektronik och teleteknik	701
3112	Byggnadsingenjörer och byggnadstekniker	668
7135	VVS-montörer m.fl.	632
7233	Maskinmekaniker, maskinmontörer och maskinreparatörer	606
7242	Tele- och elektronikreparatörer m.fl.	578
2143	Civilingenjörer m.fl., elkraft	548
2322	Gymnasielärare i yrkesämnen	535
1313	Chefer för mindre byggföretag	515

Tabell B3.28: Vanligaste yrkeskoderna satta på elinstallatörer.

Bilaga 4: Statistik Yrkesmannen

Yrkesmannen är svår att identifiera då ingen är registrerad som yrkesman. Inte heller SCB har någon sammanställning över yrkesmännen. Det finns idag inte heller någon branschorganisation eller liknande som kan sägas ha en heltäckande bild av yrkesmännen och var de jobbar. Den enda koppling vi egentligen kan utnyttja är att yrkesmannen som huvudregel måste ha ett anställningsförhållande med en elinstallatör, dvs. yrkesmän måste vara anställda på ett företag med minst en elinstallatör anställd.

Det är idag inte möjligt att identifiera exakt hur många som arbetar som yrkesmän. För att göra en så väl underbyggd uppskattning som möjligt utgick vi från de yrkeskoder (SSYK) som idag används av bland annat SCB. Ur den totala SSYK listan valdes de yrkesbeteckningar ut som ansågs intressanta. Varje yrkeskod innefattar fler yrkesbeteckningar. Utifrån antalet yrkesbeteckningar som identifierats per yrkeskod, valdes 18 relevanta yrkeskoder fram som bedömdes som troliga yrkeskoder för yrkesmän.

Några av yrkeskoderna är bara intressanta för vissa specifika branscher. Exempelvis är ”chef för mindre företag” mycket intressant för elinstallationsföretag men inte i övrigt. Yrkeskoden räcker inte i sig själv för att hitta våra yrkesmän, utan man måste identifiera de företag där dessa yrkestitlar kan användas som möjliga identifierare. Vi måste hitta de företag där elinstallatörer är anställda.

SCB kan se i vilka företag som elinstallatörer är anställda. De kan givetvis inte redovisa sådan information som kan identifiera företag eller personer, men de kan använda informationen för att undersöka hur många som jobbar på dessa företag och är registrerade enligt någon av de yrkeskoder som valts ut. Elsäkerhetsverket bad således SCB att för varje bransch där det finns minst ett bolag med minst en elinstallatörer anställd, plocka fram hur många som är anställda med vissa utvalda yrkeskoder och som inte har behörighet.

De data som SCB levererar bearbetas sedan för att sammanställa kombinationerna av branschposter och yrkeskoder som omfattar möjliga yrkesmän. I detta arbete görs ett antal antaganden och avväganden som praktiskt innebär att ett antal osäkra faktorer införs i vår avvägning. Resultatet måste därför ses som en uppskattning. Branschkoderna är ur vår synpunkt för breda och vad värre är så är osäkerheten i hur korrekt yrkeskoderna egentligen är satta per individ stor. Vi får dessvärre acceptera detta då bättre data inte finns idag. Med de val och antaganden som gjorts uppgår antalet yrkesmän till i storleksordningen ca 55 000 personer.

Nedanstående tabeller ska ses som en indikator på var de större grupperingarna av yrkesmän går att finna, dvs. i vilka branscher finns de.

Yrkesmän per bransch

Denna tabell presenterar antalet troliga yrkesmän per huvudgrupp av branscher.

SNI kod	Bransch	Antal möjliga Yrkesmän
43XXX	Specialiserad bygg- och anläggningsverksamhet	30 108
35XXX	Försörjning av el, gas, värme och kyla	7 412
78XXX	Arbetsförmedling, bemanning och andra personalrelaterade tjänster	2 964
17XXX	Pappers- och pappersvarutillverkning	2 016
27XXX	Tillverkning av elapparatur	2 011
42XXX	Anläggningsarbeten	1 776
68XXX	Fastighetsverksamhet	1 229
29XXX	Tillverkning av motorfordon, släpfordon och påhängsvagnar	896
81XXX	Fastighetservice samt skötsel och underhåll av grönytor	842
41XXX	Byggnad av hus	841
28XXX	Tillverkning av övriga maskiner	780
24XXX	Stål- och metallframställning	584
71XXX	Arkitekt- och teknisk konsultverksamhet; teknisk provning och analys	498
25XXX	Tillverkning av metallvaror utom maskiner och apparater	441
80XXX	Säkerhets- och bevakningsverksamhet	400
33XXX	Reparation och installation av maskiner och apparater	320
10XXX	Livsmedelsframställning	267
07XXX	Utvinning av metallmalmer	253
61XXX	Telekommunikation	165
36XXX	Vattenförsörjning	152
16XXX	Tillverkning av trä och varor av trä, kork, rotting o.d. utom möbler	151
23XXX	Tillverkning av andra icke-metalliska mineraliska produkter	149
30XXX	Tillverkning av andra transportmedel	147
26XXX	Tillverkning av datorer, elektronikvaror och optik	123
20XXX	Tillverkning av kemikalier och kemiska produkter	113
86XXX	Hälsa- och sjukvård	113
37XXX	Avloppsrening	107
22XXX	Tillverkning av gummi- och plastvaror	97
47XXX	Detaljhandel utom med motorfordon och motorcyklar	76
84XXX	Offentlig förvaltning och försvar; obligatorisk socialförsäkring	76
52XXX	Magasiner och stödtjänster till transport	74
93XXX	Sport-, fritids- och nöjesverksamhet	53
19XXX	Tillverkning av stenkolsprodukter och raffinerade petroleumprodukter	48
21XXX	Tillverkning av farmaceutiska basprodukter och läkemedel	38
32XXX	Annan tillverkning	30
13XXX	Textilvarutillverkning	26
11XXX	Framställning av drycker	22
60XXX	Planering och sändning av program	21
08XXX	Annan utvinning av mineral	13
12XXX	Tobaksvarutillverkning	10
31XXX	Tillverkning av möbler	10
74XXX	Annan verksamhet inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik	2
18XXX	Grafisk produktion och reproduktion av inspelningar	1

Tabell B4.1: Troliga yrkesmän per branschhuvudgrupp.

De fyra största branschgrupperna

De branschgrupper där vi finner flest troliga yrkesmän är 43(specialiserad bygg- och anläggningsverksamhet), 35 (Försörjning av el, gas, värme och kyla), 78 (Arbetsförmedling, bemanning och andra personalrelaterade tjänster) samt 17 (Pappers- och pappersvarutillverkning).

SNI kod	Bransch	Antal möjliga Yrkesmän
43210	Elinstallationsfirmor	20 827
43221	Rörfirmor	5 441
43222	Ventilationsfirmor	1 261
43290	Andra bygginstallationsfirmor	1 194
43223	Kyl- och frysinstallationsfirmor	724
43120	Firmor för mark- och grundarbeten	633
43999	Diverse övriga specialiserade bygg- och anläggningsentreprenörer	17
43229	Övriga VVS-firmor	9
43330	Golv- och väggbeläggningsfirmor	2

Tabell B4.2: Troliga yrkesmän inom huvudgrupp (43).

SNI kod	Bransch	Antal möjliga Yrkesmän
35110	Elverk	3 662
35300	Värmeverk m.m.	1 693
35130	Distribution av elektricitet	1 981
35120	Elnätföretag	61
35210	Gasverk	15

Tabell B4.3: Troliga yrkesmän inom huvudgrupp (35)

SNI kod	Bransch	Antal möjliga Yrkesmän
78200	Personaluthyrningsföretag	2 964

Tabell B4.4: Troliga yrkesmän inom huvudgrupp (78).

SNI kod	Bransch	Antal möjliga Yrkesmän
17129	Övrig pappers- och pappindustri	1006
17122	Annan tryckpappersindustri	299
17123	Kraftpappers- och kraftpappindustri	272
17112	Sulfatmassaindustri	164
17220	Industri för hushålls- och hygienartiklar av papper	91
17121	Tidnings- och journalpappersindustri	82
17113	Sulfitmassaindustri	32
17111	Industri för mekanisk eller halvkemisk massa	26
17219	Övrig industri för pappers- och pappförpackningar	25
17211	Wellpappindustri	13
17290	Industri för andra pappers- och pappvaror	6

Tabell B4.5: Troliga yrkesmän inom huvudgrupp (17)

Bilaga 5: Statistik behörighetsansökningar

Den statistik som tagits fram för kartlägningsprojektet är baserad på behörighetsansökningar som avslutats under perioden från 2009.01.01 till 2013.10.31. Ur statistiken kan man utläsa information för hela den nämnda perioden, men också sammanställningar för varje enskilt årtal samt för varje enskild behörighetstyp.

Det finns några faktorer som påverkar tillförlitligheten i statistiken:

- I halvårsskiftet 2009 bytte Elsäkerhetsverket ärendehanteringssystem till dagens Platina. Då det inte längre finns tillgång till det tidigare ärendehanteringssystemet är det inte möjligt att få fram detaljerade uppgifter för hela 2009. I denna sammanställning kommer 2009 därför inte att presenteras mer än i övergripande statistik.
- Statistik som tas fram ur ärendehanteringssystemet Platina är förenat med vissa brister. Om det exempelvis vid handläggningen av en behörighetsansökan har missats att fyllas i ett av flera fält i systemet, kan det till viss del påverka detaljerad information vid framtagning av statistik. Hur man makulerat ärenden i systemet genom åren är också orsak till felmarginaler. Även vilken sökväg man väljer i systemet kan ge olika utslag, även om skillnaderna i antal då är få.
- Eftersom sökningen gjorts på avslutade ärenden kan några fåtal ansökningar ha inkommit till Elsäkerhetsverket innan respektive årsskifte. En ansökan som exempelvis inkommit i slutet av december 2010 kom att avslutas i januari 2011. Ansökan mäts därför i denna statistik som ett 2011-ärende, trots att ansökan gjordes 2010.

Övrig information som kan vara värdefull att känna till vid läsning av denna statistik är att den från och med den 1 januari 2011 inte har beviljats några nya behörigheter av typerna begränsad behörighet BB2 samt allmän behörighet ABH. Detta då dessa behörighetstyper togs bort för nyansökan.

Övergripande statistik

Nedan följer tabeller som visar övergripande statistik för perioden 2009.01.01-2013.10.31. Som nämnts i inledningen förekommer vissa brister vid sökning i ärendehanteringssystemet. Detta syns genom en viss differens vad gäller summor i några av tabellerna.

Behörighetsansökningar

Den här tabellen visar en översikt över behörighetsansökningar för respektive år, samt totala summor för perioden 2009.01.01–2013.10.31. Det kan här utläsas hur stor del av de till Elsäkerhetsverket inkomna behörighetsansökningarna som beviljats, avslagits eller avskrivits.

	2009	2010	2011	2012	2013 (tom. 31 okt)	Totalt
Antal avslutade ärenden	1694	2182	1787	1793	1195	8651
Antal beviljade behörighetsansökningar	1271	1583	1183	1161	675	5873
Antal avslagna behörighetsansökningar	423	597	590	623	494	2727
Antal avskrivna ärenden	0	2	14	8	17	41
Differens p.g.a. faktorer i ärendehanteringssystemet	0	0	0	1	9	10

Tabell B5.1: Behörighetsansökningar

Typ av ansökan

I följande tabell specificeras vilka typer av ansökningar som samtliga behörighetsansökningar avser för respektive år, samt totala summor för perioden 2010.01.01–2013.10.31. Siffror för 2009 presenteras inte här på grund av att korrekta uppgifter inte går att ta fram, se inledning. Med typ av ansökan avses i ärendehanteringssystemet ”Ny behörighet” (sökts av personer som sedan tidigare inte innehar någon behörighetstyp), ”Ändrad behörighetstyp” (sökts av personer som innehar en behörighet sedan tidigare och nu vill ansöka om att ändra den till en mer omfattande behörighet) samt ”Förlängning av behörighet” (sökts av personer vars behörighets giltighetstid inom kort går ut).

	2009	2010	2011	2012	2013 (tom. 31 okt)	Totalt
Antal avslutade ärenden	-	2182	1787	1793	1195	6957
Ny behörighet	-	1494	1284	1254	1023	5055
Ändrad behörighet	-	143	126	145	83	497
Förlängning av behörighet	-	513	377	394	84	1368
Differens p.g.a. faktorer i ärendehanteringssystemet	-	32	0	0	5	37

Tabell B5.2: Ansökningstyp

Statistik med utgångspunkt i de olika behörighetstyperna

I följande avsnitt bryts statistiken från tabellerna 1:1 och 1:2 ner i de olika behörighetstyperna; AB, ABL, ABH, ABX, BB1, BB2, BB3 och BBX. En tabell presenteras för varje typ av ansökan.

Ny behörighet

I den här tabellen förekommer en viss differens i summorna p.g.a. faktorer i ärendehanteringssystemet. I fältet för AB framgår att det totala antalet behörighetsansökningar år 2012 är 191 stycken. Det är dock bara 190 stycken som framkommer i systemet vid sökning på status avseende beviljande, avslag eller avskrivning. Samma differensorsak finns i fältet för ABL år 2012 gällande 1 behörighetsansökan, samt i fältet för BB1 där 4 behörighetsansökningars status inte kan ”spåras”.

Bilaga 5: Statistik behörighetsansökningar

Ny behörighet	2009	2010	2011	2012	2013 (tom. 31 okt)	Totalt
AB	-	239	191	191	163	784
Beviljande	-	133	87	96	96	412
Avslag	-	106	104	94	66	370
Avskrivning	-	0	0	0	1	1
ABL	-	562	548	529	370	2009
Beviljande	-	385	355	328	232	1300
Avslag	-	177	192	201	129	699
Avskrivning	-	0	1	0	8	9
ABH	-	3	0	1	0	4
Beviljande	-	0	0	1	0	1
Avslag	-	3	0	0	0	3
Avskrivning	-	0	0	0	0	0
ABX	-	0	0	0	0	0
Beviljande	-	0	0	0	0	0
Avslag	-	0	0	0	0	0
Avskrivning	-	0	0	0	0	0
BB1	-	406	415	445	399	1665
Beviljande	-	257	226	224	155	862
Avslag	-	149	189	220	239	797
Avskrivning	-	0	0	1	1	2
BB2	-	212	89	8	5	314
Beviljande	-	148	52	0	0	200
Avslag	-	64	24	1	0	89
Avskrivning	-	-	13	7	5	25
BB3	-	70	39	83	83	275
Beviljande	-	50	15	53	61	179
Avslag	-	20	24	30	22	96
Avskrivning	-	0	0	0	0	0
BBX	-	0	0	2	0	2
Beviljande	-	0	0	1	0	1
Avslag	-	0	0	1	0	1
Avskrivning	-	0	0	0	0	0

Tabell B5.3: Ansökningstyp.

Ändrad behörighet

I den här tabellen förekommer differens i summan för antalet behörighetsansökningar i fältet som avser behörighetstypen AB år 2013. Det är där 1 ansökan som skapar differensen.

Ändrad behörighet	2009	2010	2011	2012	2013 (tom. 31okt)	Totalt
AB	-	51	47	50	23	171
Beviljande	-	35	29	28	11	103
Avslag	-	16	18	22	11	67
Avskrivning	-	0	0	0	0	0
ABL	-	77	63	68	49	257
Beviljande	-	42	34	32	28	136
Avslag	-	35	29	36	20	120
Avskrivning	-	0	0	0	1	1
ABH	-	0	0	0	0	0
Beviljande	-	0	0	0	0	0
Avslag	-	0	0	0	0	0
Avskrivning	-	0	0	0	0	0
ABX	-	0	0	0	0	0
Beviljande	-	0	0	0	0	0
Avslag	-	0	0	0	0	0
Avskrivning	-	0	0	0	0	0
BB1	-	14	16	27	8	65
Beviljande	-	10	8	10	6	34
Avslag	-	4	8	17	2	31
Avskrivning	-	0	0	0	0	0
BB2	-	1	0	0	0	1
Beviljande	-	1	0	0	0	1
Avslag	-	0	0	0	0	0
Avskrivning	-	0	0	0	0	0
BB3	-	0	0	0	3	3
Beviljande	-	0	0	0	0	0
Avslag	-	0	0	0	2	2
Avskrivning	-	0	0	0	1	1
BBX	-	0	0	0	0	0
Beviljande	-	0	0	0	0	0
Avslag	-	0	0	0	0	0
Avskrivning	-	0	0	0	0	0

Tabell B5.4: Ändrad behörighet

Förlängning av behörighet

Förklaras bör att från och med den 1 januari 2011 beviljas en ansökning om en BB2 förlängning med en BB1 behörighet och en ABH förlängning beviljas med en BB3 behörighet. Någon ny prövning görs aldrig på en förlängning.

Förlängning av behörighet	2009	2010	2011	2012	2013 (tom. 31okt)	Totalt
AB	-	293	219	204	48	764
Beviljande	-	293	219	204	48	764
Avslag	-	0	0	0	0	0
Avskrivning	-	0	0	0	0	0
ABL	-	147	117	126	26	416
Beviljande	-	147	117	126	26	416
Avslag	-	0	0	0	0	0
Avskrivning	-	0	0	0	0	0
ABH	-	1	0	0	0	1
Beviljande	-	1	0	0	0	1
Avslag	-	0	0	0	0	0
Avskrivning	-	0	0	0	0	0
ABX	-	0	0	0	0	0
Beviljande	-	0	0	0	0	0
Avslag	-	0	0	0	0	0
Avskrivning	-	0	0	0	0	0
BB1	-	12	16	57	10	95
Beviljande	-	12	16	57	10	95
Avslag	-	0	0	0	0	0
Avskrivning	-	0	0	0	0	0
BB2	-	59	17	0	0	76
Beviljande	-	59	17	0	0	76
Avslag	-	0	0	0	0	0
Avskrivning	-	0	0	0	0	0
BB3	-	0	8	4	0	12
Beviljande	-	0	8	4	0	12
Avslag	-	0	0	0	0	0
Avskrivning	-	0	0	0	0	0
BBX	-	1	0	2	0	3
Beviljande	-	1	0	1	0	2
Avslag	-	0	0	1	0	1
Avskrivning	-	0	0	0	0	0

Tabell B5.5: Förlängning av behörighet

Detaljerat om behörighetsansökningarna

Elsäkerhetsverket har valt att titta närmre på statistiken kring behörighetsansökningarna utifrån följande frågeställningar:

- Vad är orsakerna till att behörighetsansökningar avslås?
- Ålder på personerna som söker behörighet?
- Kön på de som ansöker om behörighet?

För att ta fram ett urval att granska från de 8 651 behörighetsansökningarna som inkommit under perioden 2009.01.01-2013.10.31, har vi valt att fokusera på ansökningar som fått beslutet avslag och som därefter överklagats. Det sammanlagda urvalet består därmed av 367 ärenden.

Behörighetstyperna ABH, ABX och BBX har inte förekommit i de granskade överklagade ärendena och kommer därför inte att presenteras i tabellerna nedan.

Vad gäller avslagsorsaker kan det vara så att en behörighetsansökan kan ha flera brister som är skäl för avslag. I vissa ärendehandläggningar framgår detta i avslagen, men inte i alla. Exempel: En person som söker behörighet och har brister både vad gäller utbildning och praktik. Ett avslag kan formuleras så att det framgår att brister finns avseende både utbildnings- och praktikkravet. Avslaget kan dock även formuleras såsom att utbildningskravet inte är uppfyllt och att man därför valt att inte pröva praktiken.

Ålder, kön och övergripande statistik gällande avslagsorsaker

	2009	2010	2011	2012	2013 (tom 31 okt)	Totalt
Behörighetsansökningar som överklagats	30	66	103	96	72	367
Ansökningar från män	28	66	103	92	72	362
Ansökningar från kvinnor*	2	0	0	4	0	5
Åldersspann (år)	28-56	21-68	23-60	23-66	25-59	-
Medelålder (år)	41	40	40	41	42	40,8

* Det är sammanlagt 6 kvinnor som ansökt om behörighet. Behörighetstyperna de ansökt om är AB (2 stycken), ABL, BB1 (2 stycken) och BB2.

Tabell B5.6: Ålder och kön på ansökande som fått avslag och överklagat

Avslagsorsaker (AB, ABL, BBI, BB2 och BB3)	2009	2010	2011	2012	2013 (tom 31 okt)	Totalt
Praktik	24	49	75	79	50	277
Utbildning	1	12	8	3	9	33
EES-meriter saknas	1	3	5	3	6	18
Utbildning äldre än 15 år	0	0	0	0	2	2
Ansökan har avvisats/avskrivits	0	0	3	1	3	7
Praktik och utbildning saknas	3	2	12	10	0	27
Avslag både på både svenska meriter samt EES-meriter	1	0	0	0	2	3

Tabell B5.7: Avslagsorsak

Avslagsorsaker utifrån de olika behörighetstyperna

AB

	2009	2010	2011	2012	2013 (tom 31 okt)	Totalt
Antal överklaganden, AB	5	17	35	21	10	88
Ansökningar från män	4	17	35	21	10	87
Ansökningar från kvinnor	1	0	0	0	0	1
Åldersspann (år)	28-39	25-46	23-60	33-64	27-42	27-64
Medelålder (år)	41	37	40	43	43	41

Tabell B5.8: Överklagande AB

Avslagsorsaker för AB	2009	2010	2011	2012	2013 (tom 31 okt)	Totalt
Praktik	4	15	29	20	7	75
Utbildning	0	1	1	0	0	2
EES-meriter saknas	0	1	1	0	2	4
Utbildning äldre än 15 år	0	0	0	0	1	1
Ansökan har avvisats/avskrivits	0	0	0	0	0	0
Både praktik och utbildning saknas	1	0	4	1	0	6
Avslag både på både svenska meriter samt EES-meriter	0	0	0	0	0	0

Tabell B5.9: Avslagsorsak AB

ABL

	2009	2010	2011	2012	2013 (tom 31 okt)	Totalt
Antal överklaganden, ABL	13	27	38	41	31	150
Ansökningar från män	13	27	38	41	31	150
Ansökningar från kvinnor	0	0	0	0	0	0
Åldersspann (år)	28-55	23-55	25-59	23-60	25-59	23-60
Medelålder (år)	38	38	39	41	42	39,5

Tabell B5.10: Överklagande ABL

Avslagsorsaker för ABL	2009	2010	2011	2012	2013 (tom 31 okt)	Totalt
Praktik	10	16	26	34	24	110
Utbildning	1	7	3	1	3	15
EES-meriter saknas	1	2	4	3	3	13
Utbildning äldre än 15 år	0	0	0	0	0	0
Ansökan har avvisats/avskrivits	0	0	0	0	0	0
Både praktik och utbildning saknas	1	2	5	3	0	11
Avslag både på både svenska meriter samt EES-meriter	0	0	0	0	1	1

Tabell B5.11: Avslagsorsak ABL*BB1*

	2009	2010	2011	2012	2013 (tom 31 okt)	Totalt
Antal överklaganden, BB1	7	15	23	32	28	105
Ansökningar från män	7	15	23	32	28	105
Ansökningar från kvinnor	0	0	0	0	0	0
Åldersspann (år)	35-56	21-68	23-57	23-66	25-58	21-68
Medelålder (år)	42	41	41	42	42	51,5

Tabell B5.12: Överklagande BB1

Avslagsorsaker för BB1	2009	2010	2011	2012	2013 (tom 31 okt)	Totalt
Praktik	5	12	17	24	19	77
Utbildning	0	3	3	2	6	14
EES-meriter saknas	0	0	0	0	1	1
Utbildning äldre än 15 år	0	0	0	0	1	1
Ansökan har avvisats/avskrivits	0	0	0	0	0	0
Både praktik och utbildning saknas	1	0	3	6	0	10
Avslag både på både svenska meriter samt EES-meriter	1	0	0	0	1	2

Tabell B5.13: Avslagsorsak BB1

BB2

	2009	2010	2011	2012	2013 (tom 31 okt)	Totalt
Antal överklaganden, BB2	5	6	6	1	2	20
Ansökningar från män	4	6	6	1	2	19
Ansökningar från kvinnor	1	0	0	0	0	1
Åldersspann (år)	30-50	34-54	26-45	38	54-59	26-59
Medelålder (år)	42	45	36	38	56	43,5

Tabell B5.14: Överklagande BB2

Avslagsorsaker för BB2	2009	2010	2011	2012	2013 (tom 31 okt)	Totalt
Praktik	5	5	3	0	0	13
Utbildning	0	1	1	0	0	2
EES-meriter saknas	0	0	0	0	0	0
Utbildning äldre än 15 år	0	0	0	0	0	0
Ansökan har avvisats/avskrivits	0	0	2	1	2	5
Både praktik och utbildning saknas	0	0	0	0	0	0
Avslag både på både svenska meriter samt EES-meriter	0	0	0	0	0	0

Tabell B5.15: Avslagsorsak BB2

BB3

BB3	2009	2010	2011	2012	2013 (tom 31 okt)	Totalt
Antal överklaganden, BB3	0	1	1	1	1	4
Ansökningar från män	0	1	1	1	1	4
Ansökningar från kvinnor	0	0	0	0	0	0
Åldersspann (år)	-	43	43	41	54	41-54
Medelålder (år)	-	43	43	41	54	181

Tabell B5.16: Överklagande BB3

Avslagsorsaker för BB3	2009	2010	2011	2012	2013 (tom 31 okt)	Totalt
Praktik	0	1	0	1	0	2
Utbildning	0	0	0	0	0	0
EES-meriter saknas	0	0	0	0	0	0
Utbildning äldre än 15 år	0	0	0	0	0	0
Ansökan har avvisats/avskrivits	0	0	1	0	1	2
Både praktik och utbildning saknas	0	0	0	0	0	0
Avslag både på både svenska meriter samt EES-meriter	0	0	0	0	0	0

Tabell B5.17: Avslagsorsak BB3